

Εύματα Καινού

ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΜΑΞΟΣ 2000

ΔΕΛΤΙΟ ΑΝΤΙΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΆΛΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

argentinabarbadosbelizeboliviabrazilcanadachilecolombiacostaric
acubadominicanrepublicecuadorelsalvadorgrenadaguatemalaguijan
haitihondurasjamaicamexiconicaraguapanamaparaguayperupuert
oricosurinamtrinidaduruguayusavenezuelaargentinabarbadosbeliz
eboliviabrazilcanadachilecolombiacostaricacubadominicanrepubli
cecuadorelsalvadorgrenadaguatemalaguijanhaitihondurasjamaica
mexiconicaraguapanamaparaguayperupuertoricosurinamtrinidadur
uguayusavenezuelaargentinabarbadosbelizeboliviabrazilcanadachi
lecolombiacostaricacubadominicanrepublicecuadorelsalvadorgren
adaguatemalaguijanhaitihondurasjamaicamexiconicaraguapanama
paraguayperupuertoricosurinamtrinidaduruguayusavenezuelaargen
tinabarbadosbelizeboliviabrazilcanadachilecolombiacostaricacuba
dominicancanrepublicecuadorelsalvadorgrenadaguatemalaguijanhaiti
hondurasjamaicamexiconicaraguapanamaparaguayperupuertoricos
urinamtrinidaduruguayusavenezuelaargentinabarbadosbelizebolivi
abrazilcanadachilecolombiacostaricacubadominicanrepublicecuad

Σήματα Καπνού

ΔΕΛΤΙΟ ΑΝΤΙΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΆΛΛΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Έκδοση της

ΟΜΑΔΑΣ ΑΝΤΙΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ για τη ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ταχ. Διεύθυνση:
Στέκι Μεταναστών,
Βαλτεταίου 35,
1ος όροφος, Εξάρχεια
Τηλ.- Fax: 9811763
Τηλ.: 0944 422738
E-mail:
ompllaam@yahoo.com

Ε πειδή πιστεύουμε ότι η αντιπληροφόρηση χρειάζεται τη σύνθεση πολλών και διαφορετικών απόψεων, και επειδή οι αναγνώστες/τριες έχουν την ικανότητα να κρίνουν, να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν, χωρίς το έντυπο που διαβάζουν να «επιβάλει» τη μία και μοναδική «օρθή» άποψη, στα **ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ** δημοσιεύονται κείμενα, ειδήσεις και μεταφράσεις, που έχουν βέβαια ένα στίγμα αλλά δεν προϋποθέτουν την απόλυτη συμφωνία των μελών της ομάδας.

Άλλωστε, το έντυπό μας είναι ανοιχτό σε οποιο@νδήποτε θέλει να συνεισφέρει με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτή την προσπάθεια, προτείνοντας, γράφοντας, κρίνοντας, κατακρίνοντας, διορθώνοντας, μεταφράζοντας, αρκεί το κείμενο να εκπληρώνει κάποια ελάχιστα κριτήρια συμβολής στο διάλογο και στην αντιπληροφόρηση σχετικά με τα θέματα που απασχολούν το έντυπο.

Σήματα Καπνού εκπέμπονται από πολλά σημεία του πλανήτη μας ζητώντας την προσοχή, την προσεκτική ανάγνωσή τους, την ευαισθητοποίησή μας.

Ηανάδειξη και η προβολή -στο μέτρο των δυνατοτήτων μας- των Σημάτων Καπνού που εκπέμπονται από την αμερικανική ήπειρο έχει την αιτιολόγησή της: από τον παγωμένο βορρά του Καναδά μέχρι την Παταγωνία συναντάμε εστίες που ψιθυριστά ή φωναχτά λένε ότι Αμερική δεν είναι μόνο ο ΗΠΑ -και ότι ΗΠΑ δεν είναι μόνον ο Κλίντον και οι τρομοκράτες του Πενταγώνου-, ότι ο «πολιτισμός» που έφεραν οι κονκισταδόρες, ο «πολιτισμός» του χρήματος, δεν είναι ο μόνος ούτε -πολύ περισσότερο- ο πλουσιότερος απ' όσους έχει αναδείξει αυτή η μεγάλη ήπειρος.

Μπορεί ο Κολόμβος να νόμιζε ότι «ανακάλυψε» την Αμερική, οι κάτοικοι της όμως είχαν και εξακολουθούν να έχουν διαφορετική γνώμη. Και το πιο επιτιδοφόρο -για μας τουλάχιστον- είναι ότι τη διαφορετικότητα αυτή εξακολουθούν ακόμη και σήμερα, μετά από πεντακόσια τόσα χρόνια κατάκτησης, να την διεκδικούν. Εξακολουθούν να προβάλλουν πρότυπα συλλογικής συμβίωσης, εργασίας και κατανομής των προϊόντων της, διαφορετικής σχέσης με τη γη και το περιβάλλον, διαφορετικών προτεραιοτήτων και αξιών ζωής.

Απούσα από τα δελτία ειδήσεων η άλλη Αμερική δίνει τους δικούς της αγώνες: ενάντια στο ρατσισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό διεκδικεί· παρά τις όποιες καταρρεύσει δημιουργεί· ο λόγος ζητά να ακουστεί πέρα και πάνω από το θόρυβο των αρμάτων μάχης, πέρα και πάνω από τα κελλιά των φυλακών.

Τα **ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ** και η ομάδα που τα εκδίδει θα κρατήσουν μια στάση ανοιχτή σε αυτά τα μηνύματα, θα προσπαθήσουν να τα μεταφέρουν οπουδήποτε υπάρχουν αυτιά που θέλουν να ακούσουν, θα αποφύγουν την προσαρμογή τους σε προκρούστεις κλίνες και προκατασκευασμένες ερμηνείες.

Ανοιχτοί όμως θα είμαστε και στην κριτική, την επισήμανση αδυναμιών και λαθών, τη δημοσίευση απόψεων διαφορετικών από τις δικές μας, τη διαφωνία. Άλλωστε επιδιώκη μας δεν είναι η προβολή «μοντέλων» αλλά η συμβολή στην κάλυψη του κενού που υπάρχει αναφορικά με την ενημέρωση για τι συμβαίνει σ' αυτές τις μακρινές στεριές.

Και όπως μας λέει ένα από τα σήματα καπνού* που έχουμε λάβει: «Κάποιοι αποδέχονται να είναι ένα ακόμα νούμερο στο γιγαντιαίο χρηματιστήριο της Εξουσίας [...] Σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου υπάρχουν σκλάβοι που ισχυρίζονται ότι είναι ευτυχισμένοι που είναι σκλάβοι [...] Υπάρχουν όμως κι αυτοί που δεν συμβιβάζονται, που διαλέγουν να είναι ενοχλητικοί, που δεν πουλιούνται, που δεν παραδίνονται [...] Υπάρχουν αυτοί που αποφασίζουν να αγωνιστούν [...]»

Ακριβώς γι' αυτούς και γι' αυτές που η επιλογή τους είναι διαφορετική και ενοχλητική, γι' αυτούς και γι' αυτές που δεν εξαγοράζονται και δεν παραδίνονται, δημιουργήθηκε το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας.

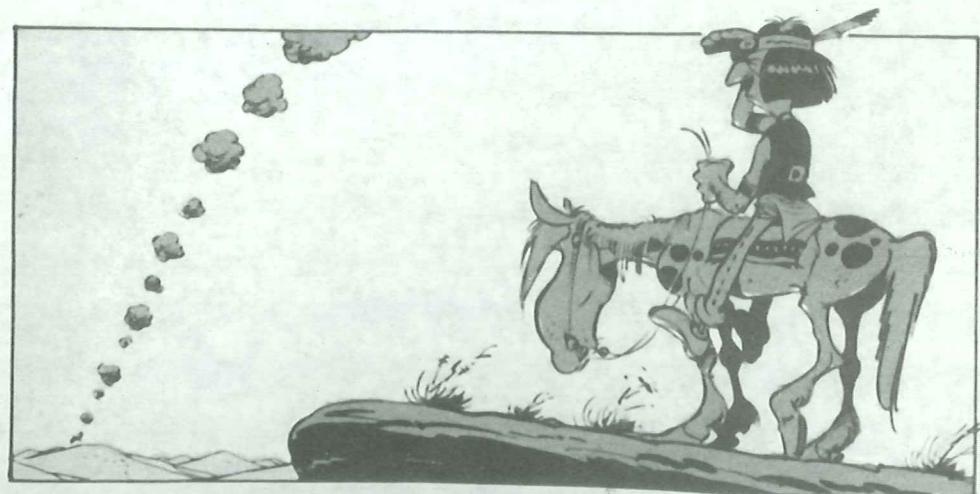
Προφανώς λοιπόν, αν και θα προσπαθήσουμε να μεταφέρουμε μια όσο το δυνατό πιο σφαιρική εικόνα για τα θέματα με τα οποία καταπιανόμαστε, ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΥΔΕΤΕΡΟΙ, γιατί δεν το επιλέγουμε, γιατί δεν μπορούμε...

Ναι, είμαστε με τους φοιτητές του UNAM, με τους Ζαπατίστας, με τους «Χωρίς Γη» της Βραζιλίας, με τον Μουμία Αμπού Τζαμάλ, με τους ιθαγενείς του Εκουαδόρ, με όλους όσους εξακολουθούν να αγωνίζονται για έναν κόσμο διαφορετικό...

Ο δρόμος είναι μακρύς και ο μόνος τρόπος είναι προχωρώντας.

Υστερόγραφο: Όσοι κατά καιρούς έχουν εμπλακεί σε αντίστοιχες εκδοτικές προσπάθειες μπορούν να αντιληφθούν τις δυσκολίες που συναντούν τέτοια εγχειρήματα (τεχνικές, οικονομικές, μεταφραστικές, πιγών, κ.λπ., κ.λπ.). Για το λόγο αυτό μας είναι απαραίτητη και η **ΚΡΙΤΙΚΗ** αλλά και η **ΣΤΗΡΙΞΗ**.

*Από κείμενο του EZLN (Ζαπατίστας) στη Διηπειρωτική Συνάντηση για την Ανθρωπότητα και ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, 1996

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

3 Απριλίου 2000: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΟΥ ZOZE PAINIA

Στις 3/4, στην Βιτόρια της Βραζιλίας, έγινε η επανάληψη της δίκης ενός από τους σημαντικότερους ηγέτες και ιδρυτές του MST, του Ζοζέ Ράινια. Είχε κατηγορηθεί για το φόνο ενός κτηματία και ενός αστυνομικού στις 5/6/1989 κατά τη διάρκεια σύγκρουσης ανάμεσα σε αγρότες και παραστρατιωτικές ομάδες που σχετίζονταν με τον ιδιοκτήτη της γης. Στην προηγούμενη δίκη, καταδίκαστη σε 26 χρόνια φυλάκισης παρόλο που υπήρχαν μαρτυρίες ότι κατά τη στιγμή του φόνου βρισκόταν 200 χιλιόμετρα μακριά.

Η διαδικασία της δίκης χαρακτηρίστηκε πέρα για πέρα πολιτική, στο εσωτερικό της χώρας αλλά και διεθνώς αναπτύχθηκε έντονο κίνημα συμπαράστασης, ενώ από πολλούς θεωρήθηκε ότι -σε συνδυασμό με το κύμα διώξεων κατά του MST- πρόκειται για μια προσπάθεια ποινικοποίησης του MST στο σύνολό του και μείωσης της αξιοπιστίας του στη βραζιλιάνικη κοινωνία και τη διεθνή κοινότητα. Η απόφαση τελικά ήταν αθωωτική.

«Είμαι αθώος. Μπορώ να κατηγορηθώ μόνο για το ότι αγωνίζομαι για τα συμφέροντα του λαού. Η ετυμηγορία αποδεικνύει ότι μπορεί να υπάρξει δικαιοσύνη στη Βραζιλία και πρέπει να υπάρξει επίσης και για άλλες περιπτώσεις όπως εκείνη του Τσίκο Μέντες. Το MST θα συνεχίσει να αγωνίζεται ενάντια σε κάθε αδικία». Με αυτά τα λόγια υποδέχτηκε την αθωωτική απόφαση ο Ζοζέ Ράινια και τα 3.000 περίπου μέλη του MST που παρέμεναν έξω από το δικαστήριο καθόλη την τριήμερη διαδικασία άρχισαν τους πανηγυρισμούς.

Η αντίδραση των κατηγόρων; Φώναζαν εξοργισμένοι ότι η αθώωση του Ράινια είναι σαν να νομιμοποιεί την παράνομη κατάληψη γης στη Βραζιλία.

Αξίζει να υπενθυμίσουμε:

Το 1% των ιδιοκτήτων γης κατέχει το 44% των παραγωγικών εδαφών της χώρας, με άλλα λόγια περίπου 40.000 ιδιοκτήτες κατέχουν πάνω από 400 εκατομ. εκτάρια.

Κάτω από το 20% των αγροτικών επιχορηγήσεων διανέμονται σε 513.000 μικρούς ιδιοκτήτες και 4.000 μεγαλοϊδιοκτήτες γης απόλαμβάνουν το 60% των πιστώσεων.

Στη Βραζιλία το έδαφος χαρακτηρίζεται από αχανείς ακαλλιέργητες εκτάσεις, ενώ 4,8 εκατομ. οικογένειες είναι χωρίς γη. Από το 1985 έχουν δολοφονηθεί 1.167 αγωνιστές εργάτες γης.

(Πηγή : REBELION,
SERVICIO INFORMATIVO ALAI-AMLATINA
PARA RED ECO)

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΔΙΩΚΕΙ ΤΟ MST (ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΓΗ) ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΒΙΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΝΑ

Στις 25/2/2000 εκατοντάδες αστυνομικοί συμμετείχαν σε μια επιχείρηση εκτόπισης των κατοίκων από δύο κατειλημμένες περιοχές. Οι «Χωρίς Γη» (Sin Tierra) της περιοχής, προσπάθησαν να αντισταθούν, αλλά οι αστυνομικοί επιτέθηκαν με δακρυγόνα, ασφυξιογόνα αέρια και σφαίρες από καουτσούκ τραυματίζοντας 26 άνδρες, 2 γυναίκες και 7 παιδιά. Συνελήφθησαν 31 άτομα. Συνολικά εκτοπίστηκαν 140 οικογένειες με 228 παιδιά σύμφωνα με στοιχεία της ίδιας της αστυνομίας.

Σε κοντινή περιοχή, οι ίδιες επιχειρήσεις εκτόπισαν 80 οικογένειες με πάνω από 200 παιδιά και συνελήφθησαν 10 άτομα.

(Πηγή: REBELION 8/3/2000)

Συνχρούσεις via την Ν

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

Οι συγκρούσεις για τη γη στη Βραζιλία απέχουν πολύ από το τέλος τους. Μια έρευνα της Επισκοπικής Επιτροπής της Καθολικής Εκκλησίας για Θέματα Γης διαπιστώνει εντυπωσιακή αύξηση των θανάτων -20 δολοφονίες αγροτών το 1999. Ο πρόεδρος της Επιτροπής Τομάς Μπαλντούνιο μιλάει για μια ακόμα πιο ανησυχητική κατάσταση που σχετίζεται με την αύξηση της βίας στην επαρχία: τη συμμετοχή αστυνομικών δυνάμεων και την καταστολή.

Καταγγέλλει ότι στην πολιτεία του Παρανά, στα νότια σύνορα της Βραζιλίας με την Παραγουάνη, η αστυνομία εφαρμόζει ένα μοντέλο καταστολής που έχει υιοθετηθεί σε άλλες πολιτείες της χώρας και θεωρεί ιδιαίτερα ανησυχητικό τον τρόπο με τον οποίο η αστυνομία παρεμβαίνει στα επεισόδια και τάσσεται στο πλευρό των στρατιωτικών και των μεγαλοϊδιοκτητών.

Τα συνδικαλιστικά κινήματα καταγγέλλουν την κυβέρνηση για αμέλεια απέναντι στις δολοφονίες των αγροτών. Η καθυστέρηση των ερευνών για τις δολοφονίες και η καθυστέρηση στη διανομή γης προκαλούν ακόμα βιαίοτερες συγκρούσεις.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ...

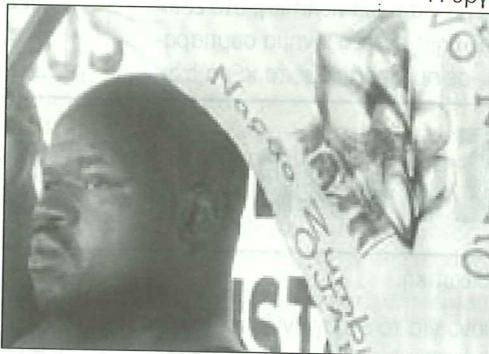
Η ΒΡΑΖΙΛΙΑ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ ΤΑ 500 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ «ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ» ΤΗΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΛΑΜΠΡΕΣ ΦΙΕΣΤΕΣ,
ΟΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟ MST
ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΟΤΙ ΘΑ «ΓΙΟΡΤΑΣΕΙ»
ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΜΕ 500 ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Στο Πόρτο Σεγούρο, το λιμάνι όπου έφτασαν οι καραβέλες του πορτογάλου κατακτητή Καμπράλ, 700 χιλ. νότια από το Σαλβαδόρ ντε Μπαΐα, η κυβέρνηση ετοιμάζει το γιορτασμό των 500 χρόνων από την ανακάλυψη της Βραζιλίας στις 22/4/1500. Στις μεγαλοπρεπείς εκδηλώσεις θα παραβρεθούν ο πρόεδρος Καρδόσο και ο πορτογάλος ομόλογός του Σαμπάιο.

6.000 αστυνομικοί ελέγχουν την πρόσβαση στην πόλη, φοβούμενοι διαμαρτυρίες και μπούκοτάρισμα των γιορτασμών από θιαγενείς και τους «Χωρίς Γη».

Λίγο έξω από το Πόρτο Σεγούρο, 2.000 αντιπρόσωποι των ιθαγενών φυλών ολόκληρης της χώρας πραγματοποιούν την δική τους συνάντηση, στην οποία συμμετέχουν οργανώσεις μαύρων, κόμ-

ΜΠΟΥΕΝΟΣ ΑΪΡΕΣ : ΑΓΡΙΑ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Τριάντα τραυματίες, 4 με τραύματα από σφαίρα, 49 συλληφθέντες και σοβαρές υλικές ζημιές άφησε η άγρια αστυνομική επίθεση, χαράματα της 19/4, ενάντια σε εργαζόμενους που από νωρίς το βράδυ είχαν αρχίσει να συγκεντρώνονται έξω από το Κοινοβούλιο για μια ολονύκτια διαμαρτυρία ενάντια στην ψήφιση νόμου για την εργατική μεταρρύθμιση, η οποία θα ετίθετο σε ψηφοφορία την επόμενη ημέρα.

Τη συγκέντρωση κάλεσε το πιο «ριζοσπαστικό-μαχητικό» τμήμα της CGT (Γενική Συνομοσπονδία Εργατών), η οποία από τον Φεβρουάριο βρίσκεται υπό διάσπαση με κύριο άξονα διαφωνίας το νόμο για την εργατική μεταρρύθμιση.

Η άγρια επίθεση ενάντια στους διαδηλωτές - σκηνές από την οποία έδειξαν τα κανάλια της τηλεόρασης - προκάλεσε έντονες διαμαρτυρίες, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να θέσει σε διαθεσιμότητα 12 αστυνομικούς που «κατά παρέκκλιση καθηκόντων» έδειξαν «υπερβάλλοντα ζήλο» και να παγώσει την ψήφιση του νόμου, τουλάχιστον για μια εβδομάδα.

Σύμφωνα με τους «μαχητικούς» συνδικαλιστές της CGT, ο νέος νόμος, ο οποίος επιβάλλεται από το Δ.Ν.Τ. και την Παγκόσμια Τράπεζα, θα ελευθερώσει τα χέρια σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για ακόμα περισσότερες απολύσεις, γεγονός που θα επιδεινώσει τη θέση των εργαζομένων που ήδη αντιμετωπίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας σε μια χώρα που βρίσκεται σε παρατεταμένη κρίση.

Εκλογές στη Βενεζουέλα

Στις 28 Μαΐου στη Βενεζουέλα γίνονται ξανά εκλογές - προεδρικές αυτή τη φορά, ενώμιση μόλις χρόνο μετά τις προηγούμενες που οδήγησαν στη νίκη του Ούγο Τσάβες- ενώ ενδιάμεσα έχουν μεσολαβήσει και άλλες εκλογές και δημοψηφίσματα. Ένα σύντομο ιστορικό έχειγει αυτή τη «βροχή εκλογών»:

* Δεκέμβριος 1998: ο Ούγο Τσάβες εκλέγεται πρόεδρος με 56%, συντρίβοντας τα δύο παραδοσιακά κόμματα (Χριστιανοδημοκράτες και Σοσιαλδημοκράτες) που κυριαρχούσαν στην πολιτική ζωή της χώρας.

* Διάλυση της Βουλής - πρόταση για αλλαγή του Συντάγματος μέσω νέας Συντακτικής Συνέλευσης εγκρίνεται σε δημοψήφισμα.

* Ιούλιος 1999: ο Πατριωτικός Πόλος (μια συμμαχία που υποστηρίζει τον Τσάβες και στην οποία συμμετέχουν και αρκετές αριστερές δυνάμεις) κερδίζει τις 120 από τις 128 έδρες της Συντακτικής Συνέλευσης. Συγγραφή νέου Συντάγματος.

* 15 Δεκεμβρίου 1999: το νέο Σύνταγμα κρίνεται σε δημοψήφισμα και υπερψηφίζεται από το 71% των εκλογέων.

Στις επικείμενες εκλογές θα εκλεγεί ο νέος πρόεδρος της χώρας, με βάση

τα δεδομένα που απορρέουν από το νέο Σύνταγμα. Μέχρι τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, οι υποψήφιοι ήταν τρεις: ο Τσάβες, ο Αρίας Κάρδενας και ο Κλαούντιο Φερμίν. Στην αντιφατική προσωπικότητα και πολιτική του πρώτου αναφέρονται τα κείμενα που ακολουθούν. Πρόκειται όλωστε για τον επικρατέστερο υποψήφιο: ο δημοσκοπήσεις (14 Απριλίου) δίνουν 55,8% στον Τσάβες, 27,8% στον Αρίας και 5,7% στον Φερμίν, ο οποίος πιέζεται να ακολουθήσει το παράδειγμα ενός άλλου υποψήφιου, του δημάρχου του Καράκας, και να παραιτηθεί υπέρ του Αρίας.

Ο Φρανσίσκο Αρίας Κάρδενας ήταν μαζί με τον Τσάβες από τους ηγέτες του πραξικοπήματος του 1992. Μετά τη φυλακή συμμετείχε στην κυβέρνηση Καλντέρα, ενώ το 1995 πολιτεύθηκε και εκλέχθηκε κυβερνήτης της πολιτείας της Σούλια, την εποχή που ο Τσάβες διέτρεχε τη χώρα προπαγανδίζοντας την αποχή. Ο Αρίας κατηγορεί τον Τσάβες για έλλειψη αποτελεσμάτων, και απαντά στις κατηγορίες ότι «υψώνει τις σημαίες της αντεπανάστασης» λέγοντας ότι δεν είναι προδότης ούτε ο εκπρόσωπος της Δεξιάς, αφού αυτοορίζεται ως χριστιανοσοσιαλιστής. Το σίγουρο είναι πάντως ότι ο Αρίας συγκεντρώνει την προτίμηση του πολιτικού κατεστημένου και μεγάλου μέρους του κεφαλαίου της Βενεζουέλας. Άλλωστε, θεωρεί ότι ο ριζοσπαστικός λόγος του Τσάβες είναι η κύρια αιτία για τη μείωση των ξένων επενδύσεων στη χώρα. Βέβαια, κάποια από τα σημεία τα οποία «χρεώνει» στον Τσάβες έχουν βάση: π.χ., η έλλειψη συμμετοχής και διαλόγου ή η κάθετη δομή που έχει οργανώσει. Σύμφωνα με έρευνες, ο Αρίας έχει ισχύ στις υψηλές και μεσαίες τάξεις, ενώ ο Τσάβες στα χαμηλότερα στρώματα. Από την άλλη πλευρά, ο Αρίας υποστηρίζει ότι θα ψηφιστεί από το 90% των στρατιωτικών και, παρά την προφανή στήριξη, αρνείται ότι έχουν συναφθεί συμφωνίες κορυφής με τις ηγεσίες των «παλιών» κομμάτων, των Χριστιανοδημοκρατών και των Σοσιαλδημοκρατών.

Βενεζουέλα: «Συντανματικό πραξικόπημα», «ειρηνική επανάσταση» ή... τίποτε από αυτά;

Το 1992 ο αντισυνταγματάρχης Ούγο Τσάβες, επικεφαλής του Επαναστατικού Μπολιβαριανού Κίνηματος, έκανε δύο απόπειρες πραξικοπήματος: στις 4 Φεβρουαρίου την πρώτη, στις 27 Νοεμβρίου (ενώ ήταν στη φυλακή) τη δεύτερη. Την εποχή εκείνη, ο πρόεδρος Κάρλος Αντρέας Πέρεις ηγείτο μιας (διεφθαρμένης, όπως επέβαλε η «παράδοση» στη Βενεζουέλα) κυβέρνησης, που εφαρμόζοντας ένα σκληρό πρόγραμμα λιτότητας οδηγούσε τη χώρα προς τις λεωφόρους του νεοφιλελευθερισμού. Οι δείκτες της οικονομίας ευημερούσαν, παρά τη διεθνή πτώση των τιμών του πετρελαίου, πράγμα που ελάχιστα συγκινούσε το λαό της χώρας που έβλεπε την τσέπη του να αδειάζει και τη διαφθορά να βασιλεύει. Στο (μαγνητοσκοπημένο στη φυλακή) μήνυμά του, ο Τσάβες έλεγε: «Το Επαναστατικό Μπολιβαριανό Κίνημα επιστρέφει στον αγώνα και σηκώνει τη σημαία της ελευθερίας και της δημοκρατίας ενάντια στη διεφθαρμένη κυβέρνηση».

Τα πραξικόπημα απέτυχαν, ο Τσάβες κάποια στιγμή αποφυλακίστηκε και το Δεκέμβριο του 1998 έθεσε υποψηφιότητα για πρόεδρος. Στην πολιτική ζωή της Βενεζουέλας εναλλάσσονταν από το 1958 δύο εξίσου συντριτικά και διεφθαρμένα κόμματα, οι Χριστιανοδημοκράτες και οι Σοσιαλδημοκρά-

τες, τα οποία μόλις 10 χρόνια πριν, το 1989, συγκέντρωναν το 85% των ψήφων. Ο Τσάβες δεν έκρυψε τις προθέσεις του, υποσχέθηκε τη διάλυση της Βουλής, την εκλογή νέας Συντακτικής Συνέλευσης που θα άλλαζε το Σύνταγμα, την πάταξη της διαφθοράς και γενικά τη συντριβή του παλιού, διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος, και εκλέχθηκε πρόεδρος με ποσοστό 56%. Ο Τσάβες έθεσε την πρότασή του για διάλυση της Βουλής και νέα Συντακτική σε δημοψήφισμα, κέρδισε, και τον Ιούλιο έγιναν οι εκλογές για τη Συντακτική. Το κόμμα του Τσάβες, ο Πατριωτικός Πόλος, πήρε τις 120 από τις 128 έδρες. Η Συντακτική διαμόρφωσε το νέο Σύνταγμα (που ανάμεσα σε άλλα προβλέπει και την αντικατάσταση κάθε εκλεγμένου μετά από δημοψήφισμα), το οποίο στις 15 Δεκεμβρίου τεθήκε σε δημοψήφισμα και εγκρίθηκε με 71%.

Στο ενδιάμεσο διάστημα, η πολιτική του Τσάβες προκάλεσε μια γκάμα αντιφατικών κριτικών, που ξεκίνουν από το (κλασικό...) «η δημοκρατία κινδυνεύει από τον πραξικοπηματία» και φθάνουν σε συγκρίσεις με τους αξιωματικούς της πορτογαλικής «επανάστασης των γαριφάλων». Τα πράγματα φαίνεται να είναι πιο σύνθετα, αν βασιστούμε στα πραγματικά γεγονότα (πράξεις ή και δηλώσεις του Τσάβες) και όχι σε υπεραπλουστευτικά συνθήματα οποιασδήποτε απόχρωσης («πραξικοπηματίας», «επαναστάτης», «νέος Περόν» κ.λπ.). Ακόμα και εκτιμήσεις που προσπαθούν να τα περιλάβουν όλα (π.χ., «κυβέρνηση ριζοσπαστική-λαϊκιστική-εθνικιστική», *Jornada* 30/11/98) δεν είναι σίγουρο ότι καταφέρνουν να αποδώσουν τις αντιφάσεις του Τσάβες. Ας δούμε ενδεικτικά μερικά από αυτά που έχει πει και κάνει στο μεσοδιάστημα από την εκλογή του ως το δημοψήφισμα, αλλά και στο παρελθόν.

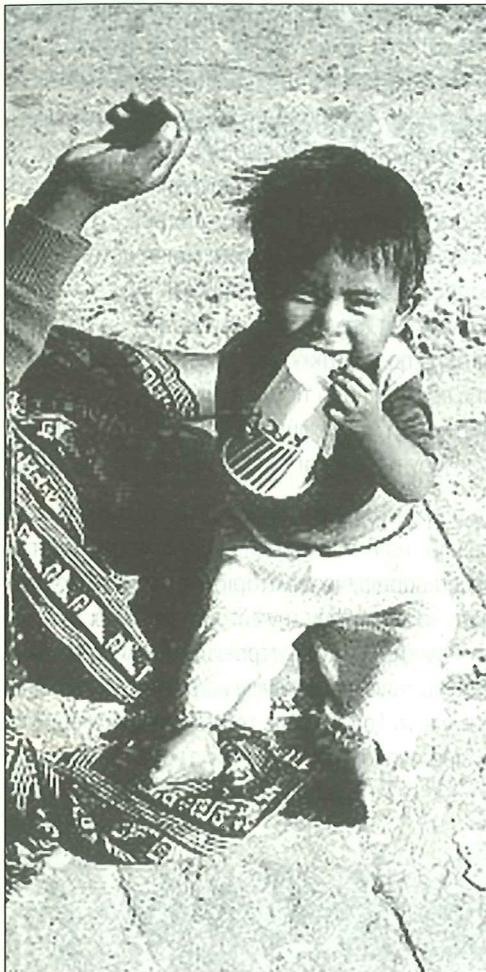
Ποιός είναι ο Τσάβες

Ο Τσάβες έπληξε αποτελεσματικά το πολιτικό σύστημα εναλλαγής των δύο κομμάτων, καθώς και το παράπλευρο δικαστικό σύστημα που το στήριζε, επιβάλλοντας τη διάλυση του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Οι ενέργειες αυτές καταγράφηκαν ως τηλόγιμα στη διαφθορά και προκάλεσαν τη μαζική υποστήριξη του Τσάβες. Συγκατατέθηκε στην πρόταση του ΟΠΕΚ για μείωση της παραγωγής (και αύξηση της τιμής) του πετρελαίου, γεγονός που δημιούργησε μεν προβλήματα σε πολλές οικονομίες αλλά βοήθησε τις οικονομίες των πετρελαιοπαραγωγών χωρών, ενώ ταυτόχρονα προσφέρθηκε να πουλήσει στις χώρες της Καραϊβικής, «συμπεριλαμβανομένης και της αδελφής μας της Κούβας», πετρέλαιο σε μειωμένες τιμές (*Granma* 7/7/99). Ανέπτυξε προνομιακές σχέσεις με τον Φιντέλ Κάστρο, ενώ απαγόρευσε τη διέλευση (για «αντιναρκωτικούς» λόγους...) αεροπλάνων των Η.Π.Α. από τον εναέριο χώρο της Βενεζουέλας. Δηλώνει ότι «είναι υποκρισία να μιλάει κανείς για δημοκρατία όταν υπάρχει πείνα [...] κανένας δεν είναι δημοκράτης όταν περιβάλλεται από εκατομμύρια εξαθλιωμένους» (*Rebelión Internacional* 18/12/98), αλλά επί των ημερών του η ανεργία έχει αυξηθεί, ενώ «εφαρμόζει ένα σχέδιο λιτότητας που θα διευκολύνει την εισροή ξένων κεφαλαίων» (*International Viewpoint* 11/99). Ταυτόχρονα ανακοινώνει την επιβολή φόρου στις διατραπεζικές πράξεις, δηλώνοντας «ντρέπομαι που το 80% του πληθυσμού ζει στη φτώχεια – αυτός είναι ο βάρβαρος νεοφιλελευθερισμός». Σύμφωνα με τον Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, ο Τσάβες «μελέτησε πολιτικές επιστήμες, ιστορία και και το μαρξισμό-λενινισμό. Παθιστήκε με τη μελέτη της ζωής και του έργου του Μπολίβαρ [...] ε-

νώ η πρώτη του συνειδητή σύγκρουση με την πραγματική πολιτική ήταν ο θάνατος του Αλιέντε [...]. Καθώς απομακρυνόταν, με ταρακούνησε η σκέψη ότι είχα ταξδέψει και συζητήσει με δύο αντίθετους ανθρώπους. Έναν στον οποίο η σκληρή τύχη πρόσφερε τη δυνατότητα να σώσει τη χώρα του και έναν άλλο, έναν ταχυδακτυλουργό, που θα μπορούσε να περάσει στην ιστορία ως ακόμα ένας δεσπότης» (*El País* 31/1/99). Ένα από τα σημεία που επιμένει ο Τσάβες είναι η λατινοαμερικανική ενότητα, ενώ μιλάει για τη «μπολιβαριανή δημοκρατία της Βενεζουέλας». Με πόρους της προεδρίας της δημοκρατίας εγκαίνιασε το πρόγραμμα «Μπολίβαρ 2000», σύμφωνα με το οποίο ο στρατός, μαζί με πολίτες, θα φτιάξει σχολεία και θα παρέχει ιατρική βοήθεια και φαγητό σε άπορους (πρόγραμμα που κατηγορεύεται από κάποιους ότι στρατιωτικοποιεί την κοινωνία). Στην κατηγορία περί ιακωβινισμού, απαντά: «Εκείνο που εμείς θέλουμε είναι να περάσουμε από την αντιπροσωπευτική δημοκρατία σε μια δημοκρατία συμμετοχική, άμεση, με μεγαλύτερη παρέμβαση του λαού σε όλες τις βαθμίδες εξουσίας» (*Le Monde Diplomatique* 10/99), ενώ ο Ιγνάσιο Ραμονέ αναφωτιέται τί άλλο θα μπορούσαν να κάνουν οι πρωταγωνιστές της παγκοσμιοποίησης εκτός από το να δαιμονοποιήσουν τον Τσάβες και την αντιφιλελεύθερη επανάστασή του. Ο Τσάβες αρνείται ότι βοηθάει τις FARC, την αντάρτικη οργάνωση της Κολομβίας, και απαντάει στις «κατηγορίες» ότι είναι κομουνιστής και ότι θα φτιάξει μια δεύτερη Κούβα πως «όποιος λέει ότι πορεύομαστε προς ένα κομουνιστικό μοντέλο είναι τρελός, είναι εκτός πραγματικότητας» (*Prensa Libre* 25/11/99).

Αντιφατικές κριτικές

Όσον αφορά την πολιτική υποστήριξη, ο Τσάβες δηλώνει ότι η «εξέγερση των ιθαγενών στην Τσιάπας, το Κίνημα των Χωρίς Γη (MST) στη Βραζιλία και η επέλαση των δημοκρατικών δυνάμεων στις χώρες μας, μαζί με τις κοινωνικές κινητοποιήσεις και την απαίτηση να δοθεί ένα τέρμα στην ατιμωρησία, δείχνουν ότι δεν είμαστε μόνο στις ιδέες μας». Οι κινήσεις του έχουν υποστηριχθεί από χιλιάδες κόσμου που κατεβαίνει στο δρόμο: λαϊκισμός ή λαϊκή συμμετοχή; Σύμφωνα με το Κ.Κ. Βενεζουέλας (που συμμετείχε στην ίδρυση του Πατριωτικού Πόλου, μαζί με άλλες αριστερές δυνάμεις) «μετά τον Αλιέντε είναι η δεύτερη φορά που μια αριστερή συμμαχία νικά σε εκλογές στη Λατινική Αμερική». Η φωνή του ισπανικού κεφαλαίου, η εφημερίδα *El País*, καθώς και «εκλεκτοί» αρθρογράφοι της, όπως ο Μάριο Βάργκας Γιόσα, του επιτίθενται με φανατισμό, κατηγορώ-

ντας τον για εχθρό της δημοκρατίας ή επειδή ...θέλει να «φτιάξει μια κοινωνία ιεραρχικοποιημένη, κάθετη!» Αντίθετα, ο Λούλα ντα Σλβα, ηγέτης του Κόμματος Εργαζομένων (ΡΤ) της Βραζιλίας, γράφει: «Ο Τσάβες είναι ένα «κακό» παράδειγμα. Υπερασπίζεται «αντίκες», όπως η εθνική κυριαρχία, η ευημερία του λαού, η αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς».

Ο Φιντέλ Κάστρο χαρακτήρισε το θρίαμβο του Τσάβες «πολιτικό θαύμα». Οι πάνω από 1,5 εκατομμύριο άνεργοι φαίνεται πως έχουν επενδύσει πολλά σε αυτόν. Μέρος της Αριστεράς διαφοροποιείται, λέγοντας ότι ο μεσιανισμός και ο καυντιλισμός ακυρώνουν τη «λαϊκή συμμετοχή», καθώς ποτέ δεν υπήρξαν λύση, και κατηγορεί το Κ.Κ. και τις άλλες αριστερές δυνάμεις που στηρίζουν τον Τσάβες για πολιτική μυωπία: «Ο Τσάβες μιλάει σαν αριστεριστής επαναστάτης του '60 και δρα σαν ψυχρός και υπολογιστής στρατιωτικός σε υπεράσπιση των αξιών του συστήματος» και υποστηρίζει έναν «καπιταλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο». Αυτή η «από αριστερά» κριτική σίγουρα είναι σωστή, αλλά και κάποια από αυτά που λένε οι υποστηρικτές του έχουν βάση. Είναι προφανές ότι η πραγματική εφαρμογή του μοντέλου Τσάβες θα αρχίσει μετά το δημοψήφισμα. Ο χρόνος έχει πολλά ακόμα να δείξει.

Αναδημοσίευση από την ΕΠΟΧΗ, 9/12/1999

...ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

ΜΕ ΣΥΜΒΟΛΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ...

Η προσωπικότητα και η πολιτική του προέδρου της Βενεζουέλας, Όγο Τσάβες, έχουν προκαλέσει πολλές συζητήσεις. Μεγάλο μέρος της Αριστεράς συμπαρατάσσεται μαζί του, ενώ εξίσου πολλοί κατακρίνουν είτε τη μη εφαρμογή των διακηρύξεών του είτε την «προσωποκεντρικότητα του καουντίγιο».

Το κείμενο που ακολουθεί είναι γραμμένο από τον Douglas Bravo, ηγέτη των FALN, της ανταρτικής οργάνωσης που έδρασε στη Βενεζουέλα κατά τις δεκαετίες 1960-1970. Είναι γραμμένο το Μάρτιο του 2000 και αποτελεί μια ριζική «από τα αριστερά» κριτική στον Τσάβες.

...Ο πρόεδρος Όγο Τσάβες, με μια αξιοσέβαστη επιδεξιότητα που θα εξαντληθεί με αμειλικτο τρόπο στην ίδια τη δυναμική του τού σαλτιμπάγκου, διατηρεί ένα διπλό λόγο, ο οποίος κάθε φορά γίνεται και λιγότερο πιστευτός ενώπιον της κοινής γνώμης. Από τη μια πλευρά, το πρόσωπο του λυτρωτή - του οποίου τα στοιχεία στα οποία δίνουν μεγαλύτερη αξία αυτός και οι σύμβουλοί του αντικατοπτρίζονται, αισθητά εξασθενημένα, στα επίπεδα της λαϊκής αποδοχής, τα οποία μέχρι αυτή τη στιγμή φαίνονται στις σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης. Ωστόσο, την αλήθεια του πολιτικού σχεδίου του Τσάβες τη βρίσκουμε στις συμφωνίες με τις πολυεθνικές, με τομείς της αστικής τάξης της Βενεζουέλας που είναι εχθροί του έθνους, καθώς και με τους βορειοαμερικανούς και την Παγκόσμια Τράπεζα, στους οποίους έχει εγγυηθεί τη συνέχεια των εξουσιών τους για να συνεχίσουν να βγάζουν από τη χώρα τα βασικά της πλούτη, δημιουργώντας φτώχεια και περιορίζοντας την κυριαρχία μας. Το διάταγμα για το δημοψήφισμα νομιμοποίησε τις διεθνείς συμφωνίες που πλήττουν την κυριαρχία μας. [...]

Κομματάκι-κομματάκι, σήμερα πια έχουμε γίνει λιγότερο ανεξάρτητοι και κυριάρχοι από πριν. Το διάταγμα με ισχύ νόμου για την προστασία των επενδύσεων εξουσιοδοτεί του ξένους να απαγορεύουν στη Βενεζουέλα να αλλάξει τους φορολογικούς νόμους οι οποίοι τους βολεύουν. Η συμφωνία ενάντια στη διπλή φορολόγηση δίνει το δικαίωμα στους ξένους να μην πληρώνουν την πλειονότητα των φόρων που οφείλουν για τα πλούτη που αποκτούν στη Βενεζουέλα. Και οι δύο νόμοι υπάγουν τη Δημοκρατία της Βενεζουέλας στη δικαιοδοσία δικαστηρίων ή επιτροπών δι-

αιτησίας του εξωτερικού. [...]

Όσον αφορά το λάβαρο του προέδρου -τον αγώνα κατά της διαφθοράς- είναι προφανές ότι μέχρι αυτή τη στιγμή δεν έχει πάει στη φυλακή ούτε ένα σημαντικό πρόσωπο λόγω διαφθοράς. Οι κλέφτες μεγαλοκαπιταλιστές, που χρέωσαν τη χώρα και έχουν τις καταθέσεις τους στις διεθνείς τράπεζες κερδίζοντας τεράστιους τόκους, εξακολουθούν να χαίρουν άκρας (οικονομικής) υγείας και να κινούνται ελεύθερα. [...] Τίποτα δεν έχει συμβεί που να μην είναι απλή αλλαγή θεσμικής νομενκλατούρας [...] Αυτό λοιπόν που επιβάλλεται λίγο-λίγο είναι το οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, πολιτικό και στρατιωτικό μοντέλο της παγκοσμιοποίησης και η συνέχιση της διαφθοράς, γεγονός που αναπόφευκτα μεταφράζεται στη χρόνια εξαθλίωση και στο φάσμα της ανεργίας, της σύγχυσης, της πείνας και της εγκληματικότητας. [...]

Μπροστά σε αυτή την άθλια πραγματικότητα, ορισμένα κομμάτια των κοινωνικών δυνάμεων στέλνουν σήματα καπνού με σύμβολα εναλλακτικά. Οι αγώνες των ιθαγενικών κοινοτήτων και των αγροτών για τη διάσωση της κτήσης της γης, των οποίων οι αντιλήψεις για τη συλλογική ιδιοκτησία, τη συντηρητική χρήση του εδάφους και τις μορφές συμβίωσης, οργάνωσης και αγώνα, ανταποκρίνονται στα εναλλακτικά οράματα και τις ελπίδες για αλλαγή σε πολιτισμικό επίπεδο. Επίσης, στις διάφορες πόλεις της χώρας κοινότητες που οργανώνονται στις συνοικίες, μέρος των φοιτητών, συνδικάτων, εργάτες στα εργοστάσια, οικολόγοι και άλλοι παύουν να περιμένουν και ξεκινούν σημαντικούς διεκδικητικούς αγώνες. Στο πολιτικό πεδίο, βλέπουμε ότι τα κόμματα φθείρονται για άλλη μια φορά σε παράλογες γραφειοκρατικές συγκρούσεις για να πάρουν μερίδιο στην εξουσία, σε αυτό που αποτελεί το πιο διεστραμμένο εκλογικό μοίρασμα. [...]

Ο πρόεδρος Τσάβες μπήκε και παραμένει στο Μέγαρο Μιραφλόρες [*] ακριβώς επειδή συμβιβάστηκε με συγκεκριμένους τομείς των κυριαρχων τάξεων και επειδή θέτει σε εφαρμογή τα βασικά σχέδια της παγκοσμιοποίησης. Και γι' αυτό υπολογίζει στην υποστήριξη του μεγάλου πολυεθνικού κεφαλαίου, της συντηρητικής ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων και των πιο διακεκριμένων τομέων του Πενταγώνου. [...]

Σήμερα, σε αντίθεση με το παρελθόν, είμαστε πάρα πολλοί αυτοί που καταλαβαίνουμε ότι η επανάσταση είναι πάνω απ' όλα μια ανελισσόμενη διαδικασία ΑΓΩΝΑ ΑΞΙΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΑΞΙΕΣ, στην οποία σφυρηλατείται και

ανθίζει ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ. Ότι η κύρια αντίθεση της κοινωνίας μας είναι ανάμεσα στη ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ και την ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ. Ότι οι αντιλήψεις με βάση τις οποίες οικοδομείται αυτός ο νέος πολιτισμός είναι: η απόλυτη κυριαρχία του λαού απέναντι σε οποιονδήποτε καταπιεστή από το εξωτερικό ή από το εσωτερικό, η οικονομική και κοινωνική αυτοδιαχείριση για την οικοδόμηση μιας οικονομίας που να αρμόζει στο λαό και να είναι τεχνολογικά ανεξάρτητη, η άμεση άσκηση της πολιτικής, κοινωνικής και στρατιωτικής εξουσίας από τις οργανωμένες κοινότητες, η διατήρηση, η προφύλαξη και η υπεράσπιση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος κ.λπ. [...]

Ούτε η διεφθαρμένη δημοκρατία του παλιού συμφώνου του Punto Fijo [**] ούτε ο καινούριος παγκοσμιοποιημένος μιλιταρισμός του Τσάβες μπορούν να εγγυηθούν την ευτυχία του λαού. Μια νέα κοινωνική, πολιτική, στρατιωτική και πολιτιστική εξουσία των οργανωμένων κοινοτήτων είναι ο δρόμος για να ξαναβρούμε την ουτοπία, εκεί όπου τα όνειρα ανακατεύονται με την πραγματικότητα και ο λαός είναι ο απόλυτος κυρίαρχος της μοίρας του.

[*] Palacio Miraflores: το προεδρικό μέγαρο της Βενεζουέλας.

[**] Σύμφωνο του Punto Fijo: σύμφωνο που συνήψαν το 1958 οι κύριες (δεξιές) πολιτικές δυνάμεις της χώρας, βάσει του οποίου μοιράζονταν όλη την πολιτική εξουσία μεταξύ τους, αποκλείοντας «εξ ορισμού» οποιαδήποτε συμμετοχή της Αριστεράς και άθωντας την εκτός (νόμιμης) πολιτικής ζωής.

Επιλογή αποσπασμάτων, μετάφραση: K.A.

Χρήσιμες διευθύνσεις

BRAZILIA

MST (Movimiento de los Sin Tierra - Κίνημα των Χωρίς Γη): <http://www.mst.org.br/> (πορτογαλικά – παραπέμπει σε links στα αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά)

GUATEMALA

URNG (Union Revolucionaria Nacional Guatemalteca): <http://www.urng.com/> (ισπανικά)

EKOYADOR

CONAIE (Confederacion de Nacionalidades Indigenas de Ecuador - Συνομοσπονδία Ιθαγενικών Λαών του Εκουαδόρ): <http://coniae.nativeweb.org/> (ισπανικά)

H. P. A.

AIM (American Indian Movement): <http://www.aimovement.org>
MUMIA ABU JAMAL: <http://www.mumia.org>

KOLOMBIA

FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de

Colombia): <http://burn.ucsd.edu/~farc-ep> (ισπανικά, αγγλικά, ιταλικά, πορτογαλικά, γαλλικά, γερμανικά)
ELN (Ejercito de Liberacion Nacional): <http://www.eln-voices.com> (ισπανικά)

MEΞΙΚΟ

EZLN (Ejercito Zapatista de Liberacion Nacional): <http://www.ezln.org/>

PERΟΥ

MRTA (Movimiento Revolucionario Tupac Amaru) : <http://www.nadir.org/mrta> (αγγλικά, ιταλικά, γιαπωνέζικα, τούρκικα, σερβοκροατικά)
VOZ REBELDE : <http://www.voz-rebelde.de/> (στις ίδιες γλώσσες με την προηγούμενη διεύθυνση)

ΧΙΛΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ : <http://www.presos.org/odep>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΑΝΤΙΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

REBELION : <http://www.rebelion.org>

Στα επόμενα «ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ» η συνέχεια...

ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ

Αρχίζουν συνομιλίες κυβέρνησης-συνδικάτων

για την εκτόνωση της κρίσης

Αντιπρόσωποι της κυβέρνησης, των συνδικάτων, πανεπιστημίων και κοινωνικών οργανώσεων -μετά από μεσολάβηση της καθολικής εκκλησίας και πανεπιστημιακών κύκλων- άρχισαν ένα «διάλογο χωρίς όρους» στο πλαίσιο μιας προσπάθειας εκτόνωσης της σοβαρότατης κρίσης που εδώ και τρεις περίπου εβδομάδες αντιμετωπίζει η χώρα.

Μαζικές διαμαρτυρίες ξέσπασαν στις 20 Μαρτίου όταν το κοινοβούλιο ψήφισε κατ' αρχήν πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων των κρατικών επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και τηλεπικοινωνιών. Είχαν ήδη προηγηθεί στις 17 Μαρτίου κινητοποιήσεις αγροτοπαραγωγών, οι οποίες χτυπήθηκαν βίαια από την αστυνομία με αποτέλεσμα να χάσει τη ζωή του ένας αγρότης ενώ την ίδια βίαιη αντιμετώπιση συνάντησαν σε διάφορα μέρη της χώρας οι κινητοποιήσεις απεργών νοσοκομειακών, δημοσίων υπαλλήλων, καθηγητών, δασκάλων, λιμενεργατών, ταξιτζήδων, εργαζομένων σε διυλιστήρια πετρελαίου και φοιτητών. Δεκάδες φοιτητές έχουν συλληφθεί, ανάμεσά τους και ο πρόεδρος της Φοιτητικής Ομοσπονδίας.

Στις 20 Μαρτίου, στους δρόμους του Σαν Χοσέ, διαδήλωσαν περίπου 15.000 - 20.000 άνθρωποι (αριθμός που έχει να εμφανιστεί από το 1970) διαμαρτυρόμενοι ενάντια στην πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, κυκλώνοντας το κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας. Τέσσερις φοιτητές κήρυξαν απεργία πείνας, ενώ την επόμενη ημέρα παρέλυσαν όλοι οι δρόμοι της πρωτεύουσας και μπλοκαρίστηκαν οι κεντρικοί δρόμοι που οδηγούν στα λιμάνια της Καραϊβικής.

Σε μια προσπάθεια να εκτονώσει την ένταση ο πρόεδρος της συντηρητικής κυβέρνησης της χώρας Μιγκέλ Άνχελ Ροντρίγκες, βγήκε στην τηλεόραση όπου ανακοίνωσε ότι για 60 ημέρες αποσύρει όλα τα σχέδια νόμου από τις ειδικές συνεδριάσεις του κοινοβουλίου τις οποίες προσωρινά ανέστειλε, ώστε να γίνουν οι συμφωνήσεις μέσα από το διάλογο τροποποιήσεις.

Τα συνδικάτα απαιτούν να αποσυρθεί οριστικά το λεγόμενο «εκσυγχρονιστικό σχέδιο», ενώ η σοσιαλδημοκρατική αντιπολίτευση, ο ιδιωτικός τομέας και τα μέσα ενημέρωσης στηρίζουν τα σχέδια «εκσυγχρονισμού».

(Πηγή: REBELION 5/4/2000)

ΕΚΟΥΑΔΟΡ

Τη Δευτέρα 3 Απριλίου άρχισε στο Εκουαδόρ η διαδικασία αντικατάστασης του εθνικού νομίσματος, του σούκρε, από το δολάριο. Η απόφαση αυτή του προηγούμενου προέδρου υπήρξε η αφορμή για τη μεγάλη Ιθαγενική και λαϊκή εξέγερση του Ιανουαρίου, η οποία όμως δεν άντεξε κάτω από την πίεση της ηγεσίας του στρατού και των ΗΠΑ. Ο διορισμένος από το στρατό πρόεδρος Γκουστάβο Νομπόα, αντιπρόεδρος μέχρι εκείνη τη στιγμή, δήλωσε ότι θα εφαρμόσει το πρόγραμμα του προκατόχου του για την αντικατάσταση του σούκρε, παρά τις λαϊκές αντιδράσεις και την πιθανότητα ακόμα και εμφυλίου πολέμου.

Για μερικούς μήνες το σούκρε και το δολάριο θα συνυπάρχουν στις συναλλαγές του Εκουαδόρ, ενώ οι αυξήσεις των τιμών είναι συνεχείς και ραγδαίες.

Ήδη έχουν εξαγγελθεί κινητοποιήσεις ενάντια στη «δολαριοποίηση» της οικονομίας, ενώ το Κοινοβούλιο των Λαών του Εκουαδόρ (αντι-κοινοβούλιο που έχει δημιουργηθεί από την CONAIE, τη Συνομοσπονδία των Ιθαγενικών Λαών του Εκουαδόρ) κάλεσε το λαό να αντισταθεί και να αρνηθεί να παίρνει δολάρια στις συναλλαγές του ή να καταθέσει σούκρε στις τράπεζες.

Το νέο Δόγμα Μονρόε

Ο Paul Coverdell, πρόεδρος της υποεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Γερουσίας των Η.Π.Α για το δυτικό ημισφαίριο, πρόσφατα αναφέρθηκε στα σχέδια για ένα νέο Δόγμα Μονρόε: η ουσία του συνίσταται στο μονομερές δικαίωμα στρατιωτικής επέμβασης εκ μέρους της Ουάσιγκτον σε χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Η αναφορά του Coverdell δεν δημιουργεί ένα νέο πολιτικο-νομικό προγόμενο, γιατί από την πρώτη δημόσια διακήρυξη του Δόγματος Μονρόε το 1823 ο βορειοαμερικανικός ιμπεριαλισμός έχει -περιοδικά και με επίσημο τρόπο- επιβεβαιώσει το «δικαίωμά του» στη μονομερή παρέμβαση, καθώς και την περιορισμένη κυριαρχία των εθνών, όπως συνέβη, για παράδειγμα, στο ονομαζόμενο «Πόρισμα Ρούσβελτ» το 1904.

Ούτε αποτελεί νεοτερισμό ως πρακτική το «νέο δημοκρατικό δόγμα για την Αμερική», διότι η Ουάσιγκτον ποτέ δεν έπαψε να παρεμβάλλεται στις εσωτερικές υποθέσεις των λατινοαμερικανικών κρατών και να υπονομεύει (ή να ανατρέπει) οποιαδήποτε λατινοαμερικανική κυβέρνηση δεν αποτελούσε έναν δουλοπρεπή υπάλληλο των συμφερόντων της.

Η σπουδαιότητα του ανανεωμένου Δόγματος Μονρόε, έγκειται, κυρίως, στο ότι παίρνει το χαρακτήρα απάντησης στο νέο κύμα εκδημοκρατισμού που διατρέχει τη Λατινική Αμερική και σείει συθέμελα τα νεοφιλελεύθερα καθεστώτα. Από αυτή την άποψη, θα μπορούσε να συγκριθεί με το Δόγμα Εθνικής Ασφάλειας, το οποίο εφάρμοσε η Ουάσιγκτον ενάντια στα λατινοαμερικανικά κινήματα εκδημοκρατισμού της δεκαετίας του 1970.

Ο στόχος του είναι ο ίδιος: η κρίση που διέρχονται τα καθόλου δημοφιλή λατινοαμερικανικά καθεστώτα να μην οδηγήσει στη γενίκευση των λαϊκών κινημάτων εκδημοκρατισμού, τα οποία θα μπορούσαν να απειλήσουν την εκμετάλλευση και τη νεοαποικιακή κυριαρχία της Μεγάλης Πατρίδας.

Η τελευταία Ετήσια Αναφορά για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Ουάσιγκτον που έδωσε αφορμή για τις δηλώσεις του Coverdell είναι σαφής όσον αφορά το θέμα: η βασική ανησυχία συνίσταται στο γεγονός ότι ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα είναι «χαμηλός», γεγονός που κυριοφορεί «απειλή για μια σταθερή διακυβέρνηση».

Ο Coverdell εμβαθύνει σ' αυτή τη σχέση και διαβλέπει δύο βασικές απειλές για τη βορειοαμερικανική κυριαρχία: α) τα καθεστώτα που αντιπροσωπεύουν πραξικόπτημα «σε αργή κίνηση, όπου ο αρχηγός του κράτους εκλέγεται ελεύθερα αλλά έχοντας συνθίψει τη δημοκρατία της χώρας του», όπως, για παράδειγμα, η περίπτωση του Περού, και β) οι διαδικασίες που γεννώνται ως απάντηση της έλλειψης δημοκρατίας, όπως η επανάσταση της Βενεζουέλας.

Στην πρώτη περίπτωση, οι λατινοαμερικανικές ψευτοδημοκρατίες αποβαίνουν δυσλειτουργικές απέναντι στο ενδιαφέρον της Ουάσιγκτον για σταθερότητα. Κλείνοντας τους δρόμους σε μια συνταγματική - ειρηνική αλλαγή, οδηγούν άθελά τους τον πληθυσμό να συνειδητοποιήσει την πραγματικά αντιδημοκρατική φύση τους, οθώντας τα λαϊκά κινήματα σε πιο ριζοπαστικές μορφές οργάνωσης και διαμαρτυρίας, όπως

συνέβη με την ιθαγενικο-λαϊκή εξέγερση στο Εκουαδόρ.

Όμως, ακόμα κι αν η Ουάσιγκτον δεν είναι διατεθειμένη να ανεχθεί τις διεφθαρμένες και ανόντες ελίτ να βάζουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα στην «πίσω αυλή» της, ακόμα λιγότερο είναι διατεθειμένη να το επιτρέψει σε λατινοαμερικανικά κινήματα εκδημοκρατισμού. Η επανάσταση του Ούγο Τσάβες στη Βενεζουέλα και η λαϊκή εξέγερση στο Εκουαδόρ έχουν ανάψει το κόκκινο φως στην Ουάσιγκτον για τον ίδιο λόγο: μια λαϊκή εξέγερση διαίρεσε τις Ένοπλες Δυνάμεις, αφαιρώντας από την εθνική ολιγαρχία και την Ουάσιγκτον τον ύστατο παράγοντα της κυριαρχίας της: τους στρατιωτικούς.

Η συνάντηση των πατριωτικών και προοδευτικών τμημάτων των Ενόπλων Δυνάμεων με τα λαϊκά κινήματα εκδημοκρατισμού είναι ένδειξη μιας προ-παναστατικής ή επαναστατικής κατάστασης απέναντι στο νεοφιλελεύθερισμό, σε ένα σημαντικό αριθμό λατινοαμερικανικών χωρών.

Το νέο Δόγμα του Coverdell δεν αποτελεί παρά την προσπάθεια αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης. Το νέο Δόγμα όμως, πάσχει από μια ανυπέρβλητη αντίθεση: εάν η Ουάσιγκτον έχει την πρόθεση να αντικαταστήσει τις διεφθαρμένες νεοφιλελεύθερες ελίτ επειδή προκαλούν επικίνδυνες επαναστατικές διαδικασίες, θα πρέπει να στηρίξει τις πραγματικές δυνάμεις εκδημοκρατισμού, όπως είναι η επανάσταση στη Βενεζουέλα ή το λαϊκό-ιθαγενικό κίνημα στο Εκουαδόρ. Και οι δυνάμεις αυτές, δεν αποδέχονται να είναι ανδρείκελα των συμφερόντων της Ουάσιγκτον.

Μένουν τα κόμματα της «κεντρο-αριστεράς». Είναι λιγότερο διεφθαρμένα από τα νεοφιλελεύθερα και αποδέχονται τη νεοαποικιοκρατία. Μπορούν να λειτουργίσουν λοιπόν για 4 - 5 χρόνια. Μετά όμως;

HEINZ DIETERICH STEFFAN
Πηγή: CORREOS PARA LA EMANCIPACION No 23/12.3.2000
(Μετάφραση Α.Λ.)

Εκλογές Στο Ελ Σαλβαδόρ

Την Κυριακή 12 Μαρτίου έγιναν στο Ελ Σαλβαδόρ βουλευτικές και δημοτικές εκλογές, οι οποίες σημαδεύτηκαν από τη μεγάλη νίκη του FMLN (Μέτωπο Φαραμπούντο Μαρτί). Συγκεκριμένα, στις βουλευτικές εκλογές το FMLN πήρε ποσοστό 39% και τις 31 από τις 84 έδρες, ενώ το δεξιό ARENA έμεινε στο 37% και στις 29 έδρες. Οι υπόλοιπες 24 έδρες μοιράστηκαν σε τέσσερα μικρότερα κόμματα. Όσον αφορά τις δημοτικές εκλογές, το Φαραμπούντο Μαρτί κυριάρχησε σε 78 δήμους (στους 14 με συνεργασία με άλλα κόμματα), ενώ το ARENA πήρε 124. Το FMLN νίκησε στις 8 από τις 14 πρωτεύουσες νομών, καθώς επίσης και στην πρωτεύουσα Σαν Σαλβαδόρ, όπου επανεξελέγη ο Έκτορ Σίλβα με 56,3%. Η πάντα υψηλή αποχή έφθασε στο 65%.

Έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση, το FMLN θα πρέπει να επιδιώξει συμμαχίες στη Βουλή για να μπορεί να ψηφίζει νόμους, ενώ, για να ξεπεραστεί το δικαίωμα βέτο του (δεξιού) προέδρου Φρανσίσκο Φλόρες, η αντιπολίτευση θα πρέπει να συγκεντρώνει 56 ψήφους ενώ τώρα έχει μόνο 55. Παρά τη νίκη του Μετώπου διαμορφώνεται ένα πολιτικό σκηνικό αρκετά ασφυκτικό.

Το Ελ Σαλβαδόρ είναι ακόμα μία χώρα όπου ευημερούν οι δείκτες της οικονομίας, αλλά οι άνθρωποι υποφέρουν. Η ανεργία, 33% το 1989, σήμερα έχει φθάσει γύρω στο 50%. Η εγκληματικότητα έχει φθάσει στα ύψη και αποτελεί πιά ένα από τα μείζονα κοινωνικά προβλήματα. Η πρωτεύουσα Σαν Σαλβαδόρ γίνεται τη νύχτα μια πόλη απειλητική, που ζει πίσω από κλεισμένες με σιδερένια ρολά πόρτες. Η κυκλοφορία στους δρόμους, τόσο μέσα στις πόλεις όσο και ανάμεσά τους, θεωρείται επικίνδυνη μετά τη δύση του ήλιου.

Στις τελευταίες προεδρικές εκλογές (Μάρτιος 1999), ο δεξιός Φρανσίσκο Φλόρες νίκησε με ποσοστό 52%, έχοντας την υποστήριξη του πανίσχυρου κεφάλαιου της χώρας και των Η.Π.Α. και κάνοντας μια προεκλογική καμπάνια στηριγμένη στους άξονες: «Το Σαλβαδόρ θα γίνει ο τάφος των Κόκκινων», «Πατρίδα, όχι κομουνισμός» και άλλα συναφή. Το πρόγραμμα του Φλόρες ακολουθεί πιστά το νεοφιλελεύθερο μοντέλο και περιλαμβάνει εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις.

Η ένοπλη εξέγερση του Μετώπου Φαραμπούντο Μαρτί διήρκεσε από το 1980 (δολοφονία του επισκόπου Ρομέρο) μέχρι τον Ιανουάριο του 1992, οπότε υπογράφη-

καν οι συμφωνίες κατάπauσης του πυρός. Η ουσία των συμφωνιών δεν υλοποιήθηκε ποτέ, οι αγριότητες των παραστρατιωτικών και του στρατού έμειναν ατιμώρητες, ενώ βέβαια δεν έγινε καμία διανομή γης ούτε πάρθηκαν άλλα μέτρα ένταξης των τέως ανταρτών στην οικονομική ζωή της χώρας. Από το 1992, το FMLN λειτουργεί ως νόμιμο πολιτικό κόμμα και είναι ο δεύτερος σε δύναμη πολιτικός σχηματισμός του Ελ Σαλβαδόρ. Έχει ήπηθεί σε όλες τις προεδρικές εκλογές, ενώ είχε κυριαρχήσει στις προηγούμενες βουλευτικές και δημοτικές εκλογές του 1997.

Η προσαρμογή του FMLN στη νόμιμη πολιτική ζωή συνάντησε αρκετές δυσκολίες, ενώ η διαμόρφωση των ιδεολογικοπολιτικών χαρακτηριστικών του προκάλεσε αρκετές τριβές στο εσωτερικό του. Με το 50 του συνέδριο (6, 7 Δεκεμβρίου 1997) μετατράπηκε οριστικά σε ενιαίο κόμμα, αποφασίζοντας τη διάλυση των τριών κομμάτων που το απάρτιζαν, ενώ επανεπιβεβαίωσε (στα χαρτιά τουλάχιστον) το σοσιαλιστικό του πρόγραμμα. Στο Εθνικό Συμβούλιο συμμετέχουν όλες οι τάσεις, αν και θεωρείται ότι κυριαρχεί η «δεξιά», η σοσιαλδημοκρατική τάση. Το γεγονός είναι ότι η εσωκομματική αντιπάρθεση είναι πολλές φορές αρκετά έντονη, καθώς ένα μέρος του Μετώπου θέλει να μετατρέψει την ένταξη στη νόμιμη πολιτική ζωή σε ενσωμάτωση στο σύστημα, γεγονός όμως που δεν μπορεί εύκολα να γίνει αποδεκτό από την «αριστερή» εσωκομματική τάση, που θέλει το FMLN πιο μαχητικό, πιο κοντά στην ανατρεπτική του ιστορία.-

Ο Μάρτης της ΠΑΡΑΓΟΥΑΣ

Τον περασμένο Μάρτη, η πρωτεύουσα της Παραγουάης Ασουνσιόν γέμισε από διαδηλωτές που έφτασαν εκεί απ' όλα τα διαμερίσματα της χώρας. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αγροτών και εργατών κάλεσαν, για τις 27 του μήνα, σε μαζική διαδήλωση «ενάντια στην πείνα και το νεοφιλελευθερισμό» έξω από την έδρα του Κογκρέσου. Περίπου 40.000 άνθρωποι απ' όλη τη χώρα έφτασαν στην πρωτεύουσα και διαδήλωσαν στους δρόμους της για πάταξη της διαφθοράς, αγροτική μεταρρύθμιση και ενάντια στην οικονομική πολιτική και το σχέδιο ιδιωτικοποίησεων, την ίδια στιγμή που απεργίες στον δημόσιο τομέα και τις μεταφορές βρίσκονταν σε εξέλιξη. Στο πλευρό εργατών και αγροτών και η Εκκλησία, που ζητά πολιτική μη περιθωριοποίησής τους.

Αυτές οι μεγάλες συγκεντρώσεις έγιναν με αφορμή τη συμπλήρωση ενός έτους από τα δραματικά γεγονότα του Μάρτη του 1999, του «Μάρτη της Παραγουάης». Τότε, η πολιτική ένταση και η διαμάχη μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών είχε οδηγήσει στη δολοφονία του αντιπροέδρου της χώρας, Λουίς Μαρία Αργκάνια. Ως ηθικός αυτουργός της δολοφονίας κατηγορήθηκε ο στρατηγός Λίνο Οβιέδο, οργανωτής του αποτυχημένου πραξικοπήματος του 1996. Ακολούθησαν μεγάλες διαδηλώσεις με στόχο τον Οβιέδο και την κυβερνητική διαφθορά, ο στρατός και η αστυνομία χτύπησαν με τελικό απολογισμό επτά διαδηλωτές δολοφονημένους. Ο πρόεδρος της χώρας Ραούλ Κούμπας, αναγκάστηκε να παραιτηθεί και κατέψυγε στη Βραζιλία. Ο Οβιέδο κατέψυγε στην Αργεντινή, όπου ο τότε πρόεδρος της χώρας Μένεμ του παραχώρησε πολιτικό άσυλο. Προεδρικά καθήκοντα ανέλαβε ο Λουίς Άνχελ Γκονσάλες Μάκτσι, με βασικό στόχο την πάταξη της διαφθοράς. Ένα χρόνο μετά, η αποτυχία της κυβέρνησής του στην οικονομική πολιτική και τον αγώνα ενάντια στη διαφθορά ξαναγεμίζει την πρωτεύουσα με διαδηλωτές που ζητούν επιτέλους μια ριζική αλλαγή στα πολιτικά και οικονομικά πράγματα της χώρας.

Η ιστορία της Παραγουάης έχει να επιδείξει μια σειρά σκληρών δικτατορικών κυβερνήσεων με θύματα πάντοτε τους οικονομικά ασθενείς και -πρωτίστως- τους ιθαγενείς.

Οι Ισπανοί, που πρωτεμφανίστηκαν στην περιοχή το 1524, ίδρυσαν μερικά χρόνια αργότερα την Ασουνσιόν, πόλη σημαντική, απ' όπου διηγύθυναν τις εξερευνητικές και κατακτητικές αποστολές στην ευρύτερη περιοχή. Στην Παραγουάη δεν βρήκαν τα τόσο ποθητά πολύτιμα μέταλλα. Η αγροτική κοινωνία βασίστηκε στην εκμετάλλευση των ιθαγενών μέσω των ενοκμιέντας (encomiendas). Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, ο βασιλιάς της Ισπανίας παραχωρούσε σε Ισπανούς υπηκόους το δικαίωμα της είσπραξης από τους ιθαγενείς των εισιφορών ή των προσωπικών υπηρεσιών που -ως υπήκοοι πλέον του βασιλιά της Ισπανίας- όφειλαν στο στέμμα. Σε αντάλλαγμα, οι νέοι «ιδιοκτήτες ανθρώπινων ζωών» όφειλαν να εκχριστιανίσουν τους ιθαγενείς. Η κατάσταση του ντόπιου πληθυσμού χειροτέρευε μέρα με τη μέρα. Οι ιθαγενείς βρήκαν καταφύγιο -κι αυτή τη φορά με αντάλλαγμα τον εκχριστιανισμό τους- στους Ιησουίτες που έδρασαν στην περιοχή μετά το 1600, δηλώνοντας την αντίθεσή τους στην απάνθρωπη και σκληρή εκμετάλλευση των ιθαγενών από τους αποίκους. Από την αρχή οι Ιησουίτες στάθηκαν εμπόδιο στα σχέδια πολλών αποίκων και, μετά από κάποιες εξεγέρσεις των ιθαγενών, τελικώς εκδιώχθηκαν από την περιοχή.

Η Παραγουάη και η πρωτεύουσα Ασουνσιόν πέρασαν σε δεύτερη μοίρα με την ίδρυση της Αντιβασιλείας του Río vte λa Plata (Virreinato del Rio de la Plata), το 1777, με πρωτεύουσα το Μπουένος Άιρες. Η Παραγουάη έγινε επαρχία της κυβέρνησης του Μπουένος Άιρες.

Το 1810-11 διεξάγεται ο πόλεμος για την ανεξαρτησία της χώρας απέναντι στους Ισπανούς και το Μπουένος Άιρες. Η ανεξαρτησία διακηρύσσεται το 1813. Η πρώτη κυβέρνηση της ανεξάρτητης πλέον χώρας είναι προσωπική υπόθεση του Ροντρίγκες vte Φράνσια, που κυβερνά απολυταρχικά. Οι κυβερνήσεις διαδέχονται η μία την άλλη και με την πάροδο του χρόνου οι μεγάλοι γαιοκτήμονες βλέπουν την έκταση των εδαφών τους να αυξάνεται συνεχώς σε βάρος της δημόσιας περιουσίας.

Στα τέλη του περασμένου αιώνα ιδρύεται το ρεπουμπλικανικό Partido Colorado, που από το 1880, με την εξαίρεση μικρών διαλειμμάτων, διατηρείται στην εξουσία μέχρι σήμερα.

Η Παραγουάη πήρε μέρος σε δύο πολέμους: την πρώτη φορά (1865-1870) ενάντια στην Τριπλή Συμμαχία μεταξύ Αργεντινής, Ουρουγουάης και Βρα-

ζιλίας. Τα σχέδια των κυβερνώντων της χώρας για πιο ενεργή συμμετοχή στα θέματα της ευρύτερης περιοχής και για πιθανή διέξοδο στη θάλασσα, την οδήγησαν σε έναν καταστροφικό πόλεμο που σαν αποτέλεσμα είχε, εκτός από εδαφικές απώλειες, το θάνατο του 20% του πληθυσμού από τον πόλεμο, το λιμό και τις επιδημίες.

Αιτία για τον Πόλεμο του Τσάκο (1932-1935), με αντίπαλη χώρα τη Βολιβία, ήταν οι υποψίες για πετρέλαιο στην περιοχή. Μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες υποστήριξαν ανοιχτά είτε τη μία είτε την άλλη χώρα (η Standard Oil τη Βολιβία, ενώ η Shell την Παραγουάνη). Με τη συνθήκη ειρήνης του 1935, αποδόθηκαν στην Παραγουάνη τα 3/4 των αμφισβητούμενων περιοχών, αλλά -τί ειρωνεία!- μέχρι σήμερα δεν έχει βρεθεί σταγόνα πετρελαίου στο Τσάκο. Με τη λήξη του πολέμου ξεσηκώνονται μεγάλες διαμαρτυρίες για αγροτική μεταρρύθμιση. Τον επόμενο χρόνο (1936) ο συνταγματάρχης Ραφαέλ Φράνκο παίρνει την εξουσία με πραξικόπημα.

Το 1954, ο στρατηγός Αλφρέδο Στρέσσνερ παίρνει την εξουσία, υποστηριζόμενος από το Partido Colorado και κυβερνά για 35 χρόνια μία από τις πιο σκληρές και διεφθαρμένες δικτατορίες που γνώρισε ο κόσμος. Ο Στρέσσνερ ανατράπηκε από τον στρατηγό Αντρές Ροντρίγκες, το Φεβρουάριο του 1989. Τα επόμενα χρόνια αποκαθίστανται οι πολιτικές ελευθερίες, οι πολιτικοί εξόριστοι επιστρέφουν, συγγράφεται το Σύνταγμα του 1992 και προκηρύσσονται προεδρικές εκλογές για το 1993. Ο υποψήφιος του Partido Colorado, Χουάν Κάρλος Γουασμόσυ εκλέγεται πρόεδρος. Σύμφωνα με το Σύνταγμα, ο πρόεδρος της χώρας εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία για θητεία πέντε ετών, χωρίς δικαίωμα επανεκλογής. Ο ίδιος διορίζει εππαμελές υπουργικό συμβούλιο. Μαζί με τον πρόεδρο, εκλέγονται και οι αντιπρόσωποι της Βουλής των Αντιπροσώπων (Cámara de Diputados) και της Γερουσίας (Senado).

Στις επόμενες προεδρικές εκλογές, το Μάη του 1998, εκλέγεται ο, επίσης υποψήφιος του Partido Colorado, Ραούλ Κούμπας που εγκατέλειψε τη χώρα μετά τα γεγονότα του Μάρτη του 1999.

Τα γεγονότα αυτά αντικατοπτρίζουν τη μεγάλη διαμάχη μεταξύ στρατιωτικών και πολιτικών. Οι στρατιωτικοί, παραδοσιακά κυβερνήτες της χώρας, είδαν με την πτώση του Στρέσσνερ και την αποκατάσταση της δημοκρατίας ότι ακόμα και μέσα στο κόμμα που πάντοτε τους έδινε την υποστήριξή του, το Partido Colarado, χάνουν την επιρροή, αφού οι πολιτικοί θέλουν να έχουν πλέον τον πρώτο λόγο. Ο ισχυρός Λίνο Οβιέδο αποπειράται, το 1996, να «αποκαταστήσει» τα πράγματα υπέρ των στρατιωτικών. Αποτυγχάνει, αποστρατεύεται, αλλά είναι ο ίδιος πάλι που διατάζει την εκτέλεση του αντιπροέδρου του Partido Colorado Λουίς Μαρία Αργκάνια. Ίσως και ο ίδιος να μην υπολόγιζε ότι η αντίδραση των Παραγουανών θα ήταν τόσο δυνατή και αναγκάζεται να φύγει από τη χώρα. Του δίνεται πολιτικό άσυλο στην Αργεντινή από τον πρόεδρο Μένεμ, αλλά αναγκάζεται να εγκαταλείψει και αυτήν μετά τη λήξη της θητείας του Μένεμ, αφού το σύνολο σχεδόν των Αργεντίνων στρέφεται εναντίον του. Σήμερα, κανείς δεν ξέρει που κατοικεί, φυγάς από την Παραγουάνη, φυγάς από την Αργεντινή, ανεπιθύμητος παντού. Αξίζει να σημειωθεί ότι επίσημα η Παραγουάνη έχει ορίσει αμοιβή 100.000 δολαρίων για όποιον/ους βοηθήσει/ουν να συλληφθεί ο Οβιέδο, ζωντανός ή νεκρός!

Σήμερα, η Παραγουάνη ζει τις επιπτώσεις των πολλών δικτατοριών που κυβέρνησαν τη χώρα, και ειδικά της μακρόχρονης δικτατορίας του Στρέσσνερ. Η οικονομική κρίση που περνά η χώρα από το 1995 και τα σχέδια για ιδιωτικοποιήσεις και νεοφιλελεύθερη οικονομική πολιτική φαντάζουν απειλητικά για τους πολλούς, γι' αυτούς που δεν τους χωρά η νέα τάξη πραγμάτων. Το αίτημα για αγροτική μεταρρύθμιση παραμένει ζωντανό, όπως ήταν πάντοτε ζωντανό και επίκαιρο σε όλη τη σύγχρονη ιστορία της χώρας.

Ακόμα, μοιάζει ότι το Partido Colorado είναι το μοναδικό κόμμα που έχει πρόσβαση στην κυβέρνηση, είτε κερδίζοντας εκλογές είτε στηρίζοντας δικτάτορες. Πάντως, φαίνεται ότι και μέσα στις τάξεις του θέλουν πλέον να ξεμπερδεύουν με τους στρατιωτικούς, τους πάντοτε επικίνδυνους και με μεγάλη παράδοση.

Από την άλλη, η διάθεση διαφυγής από το μαύρο παρελθόν και οι φωνές διαμαρτυρίας για το αβέβαιο μέλλον που επιφυλάσσεται στους κατοίκους της χώρας πολλαπλασιάζονται.

N.K.

H Παραγουάνη (έκταση 406.752 τετρ. χλμ.) βρίσκεται μεταξύ Βραζιλίας, Αργεντινής και Βολιβίας. Μαζί με τη Βολιβία, είναι οι μόνες χώρες της Λατινικής Αμερικής, που δεν βρέχονται από θάλασσα. Χρωστά το όνομά της στον ποταμό Παραγουάνη, που τη διασχίζει κάθετα και τη χωρίζει σε δύο τμήματα: στα δυτικά του ποταμού βρίσκεται το Τσάκο, στεπώδης έκταση με πολύ αραιή βλάστηση, όπου παρατηρούνται υπερβολικές θερμοκρασίες και περίοδοι παρατεταμένης ξηρασίας. Το ανατολικό τμήμα της χώρας είναι πεδινό, εύφορο, με πολλές βροχοπτώσεις και συγκεντρώνει το 95% του πληθυσμού της χώρας.

Το 75% των Παραγουανών (συνολικός πληθυσμός: 5.400.000 κάτοικοι) είναι μιγάδες, απόγονοι Ισπανών από-κων και Ινδιάνων Γκουαρανί. Το 20% είναι απόγονοι Ευρωπαίων μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των μελών της αίρεσης των Μεννονιτών (περίπου 10.000), που ζουν στις κλειστές τους ιδιόμορφες κοινότητες με τα αυστηρά τους ήθη, απολαμβάνοντας κάποια οικονομικά προνόμια από την κεντρική κυβέρνηση. Ακόμα, θα βρει κανείς Γιαπωνέζους, Βραζιλιάνους και Κορεάτες. Το υπόλοιπο του πληθυσμού είναι Ιθαγενείς και ζουν κυρίως στο Τσάκο, όπως οι Νιβακλέ και οι Λένγκουα (περί τους 10.000 κάθε φυλή) και οι Αγιόρε, μικρή φυλή που δεν έχει παρά ελάχιστες επαφές με τον υπόλοιπο κόσμο. Όπως και στις υπόλοιπες χώρες της αμερικανικής ηπείρου, οι Ιθαγενείς βρίσκονται στη χειρότερη θέση, αφού το μοντέλο ανάπτυξης (ή μη-ανάπτυξης) του σύγχρονου κόσμου δεν χωρά αυτούς τους «αμετανόητους» και, όλο και περισσότερο, τους στερεί το δικαίωμα να ζουν κάτω από άλλες, διαφορετικές συνθήκες που έχουν επιλέξει οι ίδιοι.

Σε κατάσταση πολιορκίας κηρύσσει τη χώρα η κυβέρνηση

ΒΟΛΙΒΙΑ: ΣΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΠΙΔΕΩΝ ΤΗΣ Η ΧΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΥΣΑΡΕΣΚΕΙΑ

ΒΙΑΙΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΤΣΑΜΠΑΜΠΑ

ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΕ ΔΡΟΜΟΥΣ ΑΡΚΕΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Hαφορμή που προκάλεσε ένα είδος ακήρυχτης γενικής απεργίας είναι η αντίθεση στη συμφωνία που υπέγραψε η κυβέρνηση τον προηγούμενο χρόνο με ένα διεθνές κονσόρτσιουμ (Aguas del Tunari) για την εκτέλεση ενός φιλόδοξου σχεδίου παροχής πόσιμου νερού και ύδρευσης των κεντρικών πεδιάδων της χώρας, συνολικής αξίας άνω των 200 εκατομμίων δολαρίων καθώς και το ζήτημα της διανομής γης σε αγροτικές περιοχές. Η Coordinadora de Defensa de Agua (Συντονιστικό για την Υπεράσπιση του Νερού) -συντονιστικό που περιλαμβάνει συνδικαλιστικές και κοινωνικές οργανώσεις και ηγείται των κινητοποιήσεων- αντιτίθεται στην εκχώρηση του έργου στο ξένο κεφάλαιο και στην κατά 400% αύξηση της τιμής του νερού το τελευταίο διάστημα. Από τον Iavouáriο βρίσκεται σε διαρκείς κινητοποιήσεις με επίκεντρο την Cochabamba, στην οποία έχουν προστεθεί πολλές περιοχές της χώρας, κλείνοντας τους κεντρικούς δρόμους με μπλόκα.

Την Πέμπτη 6/4, στην Κοτσαμπάμπα, κατά τη διάρκεια 6ήμερων συνεχών κινητοποιήσεων οι οποίες περιελάμβαναν απεργία των μέσων μεταφοράς και κλείσιμο όλων των εμπορικών καταστημάτων και των καταστημάτων τροφίμων, περίπου 1.000 διαδηλωτές κύκλωσαν αυθόρμητα τα

3 ΝΕΚΡΟΙ, ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ, ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ

κτίρια της τοπικής κυβέρνησης, της Νομαρχίας και της τοπικής αστυνομίας αρνούμενοι -παρά τις παρεμβάσεις της Coordinadora και της εκκλησίας- να αφήσουν οποιονδήποτε να αποχωρήσει, εάν δεν πάρουν πρώτα απάντηση στα αιτήματά τους. Την ίδια μέρα το βράδυ, οπότε και είχε προγραμματιστεί να αρχίσει ο διάλογος ανάμεσα στην Coordinadora και τις τοπικές αρχές ακούστηκαν ήχοι από την άγρια επίθεση της αστυνομίας με ασφυξιογόνα και η συνεδρίαση διακόπηκε. Μέσα σε λίγα λεπτά, 12 στελέχη συνελήφθησαν μέσα στο χώρο της συνεδρίασης, ενώ η αστυνομία συνέχισε τις συλλήψεις συνδικαλιστών, φοιτητών και πολιτών, γεγονός λόγω του οποίου πολλοί βρίσκονται σήμερα στην παρανομία.

Απέναντι στην κατάσταση που η ίδια η πολιτική της δημιούργησε, η κυβέρνηση του Ούγο Μπάνσερ κήρυξε τη χώρα σε «κατάσταση πολιορκίας» για περίοδο 90 ημερών και έβγαλε το στρατό στους δρόμους της χώρας με αποτέλεσμα την ακόμα μεγαλύτερη οργή του κόσμου. Άρχισαν να στήνονται οδοφράγματα με κλαδιά δέντρων, λάστιχα αυτοκινήτων, πέτρες, σπασμένα μπουκάλια, κάνοντας αδύνατη την κυκλοφορία.

Πυκνές στήλες καπνού και δακρυγόνων κάλυπταν μέχρι το Σάββατο αργά το βράδυ τον ουρανό της Κοτσαμπάμπα, σκηνικό βιαίωταν συγκρούσεων μεταξύ πληθυσμού, αστυνομίας και στρατού. Σύμφωνα με νοσοκομειακές πηγές, τουλάχιστον 5 άτομα μεταφέρθηκαν χτυπημένα από σφαίρες, ενώ ένας φοιτητής είναι νεκρός και περίπου 35 άτομα τραυματισμένα. Σύμφωνα με πηγές των εξεγερμένων, στο δρόμο ανάμεσα στο Ορούρο και την Λα Πας δύο αγρότες σκοτώθηκαν σε συγκρούσεις με το στρατό, ο οποίος προσπαθούσε να ξηλώσει τα οδοφράγματα. Αν και ακόμα δεν έχει ανακοινωθεί ο ακριβής αριθμός των συλληφθέντων, η αστυνομία μιλάει για τουλάχιστον 17 άτομα στην Κοτσαμπάμπα και 4 στη Λα Πας.

Το συνδικάτο τύπου της Κοτσαμπάμπα κατήγγειλε την καμπάνια εκφοβισμού των δημοσιογράφων, τις βιαιότητες ενάντια στον πληθυσμό, και τις εισβολές στις κατοικίες ηγετών της Coordinadora.

Τόσο η εκκλησία όσο και τα κόμματα της αντιπολίτευσης τα οποία συμμετέχουν στον κυβερνητικό συνασπισμό, διαφώνησαν με την «κατάσταση πολιορκίας» και τάχθηκαν με την απαίτηση της Coordinadora για την άμεση άρση της και την ακύρωση της ιδιωτικοποίησης της παροχής νερού.

Να σημειώσουμε ότι, εν μέσω όλων των παραπάνω ταραχών, η κυβέρνηση βρέθηκε αντιμέτωπη με κινητοποιήσεις αρκετών μονάδων διαφόρων αστυνομικών σωμάτων και πυροσβεστών στην πρωτεύουσα Λα Πας, οι οποίες διαμαρτύρονταν απαιτώντας αύξηση τουλάχιστον κατά 30% του μισθού τους, που δεν φτάνει ούτε τα 100 δολάρια μηνιαίως.

Νεότερες πληροφορίες (10/4/2000) αναφέρουν:

- Οι ταραχές στα αστυνομικά σώματα εκτονώθηκαν μετά από συμφωνία για αύξηση κατά 50% των κατώτατων μισθών.
- Στην «κρίση» της Κοτσαμπάμπα, υπάρχει κάποια πρόταση επίλυσης που περνάει μέσα από ακύρωση του συμβολαίου με την Aguas del Tunari, την οποία η κυβέρνηση φαίνεται διατεθειμένη να συζητήσει.

Πηγές αναφέρουν ότι ο εκπρόσωπος του κονσόρτσιου Aguas del Tunari πληροφόρησε την κυβέρνηση για την απάφαση της εταιρείας να ακυρώσει το συμβόλαιο και να αποχωρήσει από τη Βολιβία, γεγονός που θεωρείται ότι θα ανοίξει το δρόμο για μια εκτόνωση της κρίσης, τουλάχιστον στην Κοτσαμπάμπα. Παραμένει ανοικτό το ζήτημα της γης.

(Πηγές: REBELION, LA RAZON, GRANMA 9/4/2000.
Φωτό: Εφημερίδα LA RAZON, <http://www.la-razon.com>)

ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΔΡΑΣΗ

ΝΑ ΣΩΣΟΥΜΕ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΟΥΜΙΑ ΑΜΠΟΥ ΤΖΑΜΑΛ!

Σύμφωνα με τον Λέοναρντ Γουάινγκλας, δικηγόρο του Μουμιά, το διάστημα μέχρι τον Ιούνιο θα είναι κρίσιμο, αφού ο δικαστής Γουλιάμ Γιον θα αποφασίσει αν θα χορηγήσει το δικαίωμα επανεξέτασης των διάτρητων στοιχείων που οδήγησαν στην καταδίκη του Μουμιά το 1982.

Για τις **13 Μαΐου** καλούνται ήδη διαδηλώσεις στο Σαν Φρανσίσκο και τη Φιλαδέλφεια, ενώ αυτή η μέρα προτείνεται και ως «διεθνής ημέρα δράσης» για τη σωτηρία της ζωής του Μουμιά: «Στις 13 Μαΐου οι δρόμοι των πόλεων ολόκληρου του κόσμου πρέπει να πλημμυρίσουν από μια θάλασσα ανθρωπιάς, που θα απαιτεί την απονομή δικαιοσύνης χωρίς καμία καθυστέρηση», αναφέρεται στο κοινό κάλεσμα πολλών οργανώσεων των Η.Π.Α.

ΧΙΛΗ Η HUMAN RIGHTS WATCH ΒΡΑΒΕΥΕΙ ΤΗΝ ΑΛΕΧΑΝΔΡΑ ΜΑΤΟΥΣ

Η Human Rights Watch ανακοίνωσε ότι η Χιλιανή δημοσιογράφος Αλεχάνδρα Μάτους, βρίσκεται ανάμεσα στα πρόσωπα που βραβεύονται με το βραβείο HELLMAN - HAMNET αυτό το χρόνο. Το βραβείο απονέμεται σε συγγραφείς και δημοσιογράφους που, κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, πέφτουν θύματα διώξεων.

Η Μάτους είναι η συγγραφέας της **«Μαύρης Βίβλου της Χιλιανής Δικαιοσύνης»** όπου εκθέτει και καταδεικνύει τη μεγάλη διαφορά που υπήρχε στο δικαστικό σύστημα της Χιλής καθόλη τη διάρκεια του καθεστώτος του στρατηγού Αουγκούστο Πινοτοέτ (1973-1990). Μόλις κυκλοφόρησε το βιβλίο -Απρίλιος 1999- διατάχθηκε η απόσυρση όλων των αντιτύπων και στη συνέχεια η αστυνομία εισέβαλε στις εγκαταστάσεις του εκδοτικού οίκου για να κατάσχει όλα τα αντίτυπα που υπήρχαν εκεί. Το ίδιο έγινε σε πολλά βιβλιοπωλεία. Μπροστά στην πιθανότητα να συλληφθεί και να οδηγηθεί στη φυλακή, η Μάτους έφυγε για την Αργεντινή και στη συνέχεια για τις ΗΠΑ όπου ζήτησε πολιτικό άσυλο. Οι αρχές της Ουάσιγκτον, της αναγνώρισαν το καθεστώς του πολιτικού πρόσφυγα.

Η χιλιανή κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έχει άρει την απαγόρευση του βιβλίου.

Κομμάτια του κινήματος και διανοούμενοι καταγγέλουν ότι οι πραγματικοί μηχανισμοί εξουσίας (στρατός, δικαιοσύνη κ.λπ.) έχουν μείνει εντελώς άθικτοι από τη «δημοκρατική» αλλαγή.

(Πηγή: REBELION 6/4/2000)

ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ

Ούτε μία βόμβα πια!

Tο Βιέκες είναι το μεγαλύτερο από μια συστάδα νησιών τα οποία ανήκουν στο Πουέρτο Ρίκο, και βρίσκονται στα ανατολικά του. Στο Βιέκες, η αμερικανική γαυτική βάση λειτουργεί εδώ και 60 χρόνια, καταλαμβάνοντας 26.000 από τα 33.000 εκτάρια της έκτασής του. Αποθηκευμένα στις εγκαταστάσεις της υπάρχουν κάθε είδους όπλα, ανάμεσά τους ναπάλμ, εξασθενημένο ουράνιο και διάφορα τοξικά υλικά.

Εκτός από το να περιορίζει τους 9.000 περίπου κατοίκους του νησιού στο 1/3 της έκτασής του, αποτελεί παράγοντα πρόκλησης σοβαρών ασθενειών, καρκίνου και θανάτων.

Στον Πόλεμο του Κόλπου, το 1991, έκαναν την εμφάνισή τους πύραυλοι εξασθενημένου ουράνιου. Τα αεροπλάνα των ενόπλων δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών του αμερικανικού ναυτικού που έκαναν τις ασκήσεις τους στο Βιέκες, χρησιμοποίησαν το εξασθενημένο ουράνιο ενάντια στα ιρακινά τανκ. Οι ίδιοι πύραυλοι χρησιμοποιήθηκαν μαζικά στην επίθεση ενάντια στη Γιουγκοσλαβία το 1999. Οι πύραυλοι εξασθενημένου ουράνιου, συνεχίζουν να εκπέμπουν χαμηλά επίπεδα ακτινοβολίας και μετά την έκρηξή τους.

Ο Deirdre Sinnott, διευθυντής της περιβαλλοντικής οργάνωσης Κέντρο Διεθνούς Δράσης, δηλώνει: «Στις περιοχές που χρησιμοποιήθηκε εξασθενημένο ουράνιο, στον Πόλεμο του Κόλπου, παρατηρήθηκε αύξηση του καρκίνου του πνεύμονα, του ήπατος και των νεφρών καθώς και αύξηση των τερατογεννέσεων».

Στις 9/2/2000, ο δόκτωρ Doug Rokke, πρώην υπεύθυνος του Πενταγόνου για το πρόγραμμα του εξασθενημένου ουράνιου, κατήγγειλε τη χρησιμοποίηση της ναυτικής βάσης του Βιέκες. Έκανε γνωστό ότι, στις 29/1/2000, υπεύθυνοι του Τμήματος Ενέργειας των ΗΠΑ παραδέχτηκαν -μετά από επίμονες αρνήσεις πολλών χρόνων- ότι υπάλληλοι των εγκαταστάσεών τους στο Paducah του Κεντάκι, όπου παρασκευαζόταν εξασθενημένο ουράνιο, παρουσίαζαν σημαντικά υψηλά επίπεδα λευχαιμίας, λεμφώματος Hodgkin, καρκίνου του προστάτη, των νεφρών, του ήπατος, των πνευμόνων και των σιελογόνων αδένων.

Τα τρία τελευταία χρόνια, ο αριθμός των περιπτώσεων που παρουσιάζουν τους παραπάνω τύπους καρκίνου έχει αυξηθεί σημαντικά, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Κέντρου Διάγνωσης και Περιθάλψης του Πληθυσμού του Πουέρτο Ρίκο.

Ο Πορτορικάνος πυρηνικός επιστήμονας Frankie Jimenez, ανακοίνωσε ότι η μελέτη την οποία πραγματοποίησε -τέλη του 1999- στο έδαφος και τα νερά στις περιοχές ρίψεων πραγματικών πυρών κατά τις ασκήσεις, αποκάλυψε επίπεδα ακτινοβολίας που έχει προκληθεί από εξασθενημένο ουράνιο, 15-41 roentgens (μονάδα μέτρησης ακτινοβολίας) την ώρα.

Η δόση της ραδιενέργειας είναι σωρευτική και σε όλη του τη ζωή ένα άτομο δεν πρέπει να πάρει πάνω από 30 roentgens.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έκανε γνωστά η πρόεδρος της Επιτροπής Περιβαλλοντικής Υγείας της Ιατρικής - Χειρουργικής Σχολής του Πουέρτο Ρίκο, τα επίπεδα παιδικής θνησιμότητας στο Βιέκες, αντί να μειώνονται, αυξάνονται δραματικά τα τελευταία 20 χρόνια. Από 11,3 σε κάθε 1.000 κατοίκους τη δεκαετία του 70, σε 19,4 την περίοδο 1990-1995.

Οι θάνατοι από καρκίνο στο Βιέκες, είναι κατά 40% αυξημένοι από τα ποσοστά του υπόλοιπου Πουέρτο Ρίκο.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, θεωρείται προφανές ότι το αμερικανικό ναυτικό ψεύδεται όταν δηλώνει ότι δεν χρησιμοποιεί εξασθενημένο ουράνιο στις ασκήσεις του, παρόλο που αναγνωρίζει ότι το Βιέκες αποτελεί τη βασική περιοχή ρίψεων για το στόλο του Ατλαντικού.

Εκτός από το εξασθενημένο ουράνιο, οι τεράστιες ποσότητες τοξικών υλικών που έχουν παραχθεί από τις, διάρκειας 60 περίπου χρόνων, ασκήσεις - φώσφορος, ναπάλμ, μόλυβδος, υδράργυρος, επιτρεάζουν επίσης την υγεία των κατοίκων.

Στης 19/4/1999, σε έναν «αποτυχημένο» βομβαρδισμό -το μοναδικό στον οποίο η αμερικανική πλευρά παραδέχτηκε ότι «κατά λάθος» χρησιμοποιήθηκε εξασθενημένο ουράνιο- σκοτώθηκε ο ιδιωτικός αστυνομικός David Sanes Rodriguez, και από την ημερομηνία εκείνη το ναυτικό στα-

μάτησε τις ασκήσεις.

Στις 31/1/2000, ο κυβερνήτης Pedro Rossello ανακοίνωσε την απόφασή του να συμφωνήσει με την πρόταση του Κλίντον για την επαναλειτουργία της βάσης, συμφωνία που στοχεύει στο να επιβάλει τουλάχιστον για μια 5ετία ακόμα τις ασκήσεις και την παραμονή της βάσης, για ακαθόριστο χρόνο.

Στις 21/2/2000, σε μια μεγάλη πορεία -περίπου 50.000 ατόμων- που από όλοκληρη τη χώρα έφτασε στο Vieques, διακηρύχθηκε η λαϊκή απαίτηση «**ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΒΟΜΒΑ ΠΙΑ**», ενώ από την μέρα που σκοτώθηκε ο Rodriquez από το βομβαρδισμό, οι κάτοικοι έχουν κατασκηνώσει στην περιοχή γύρω από την βάση, σε «πολιτικά στρατόπεδα ανυπακοής», στα οποία διαρκώς υπάρχει κόδμος ο οποίος εναλλάσσεται.

Ο κυβερνήτης αποφάσισε να αφήσει την τελική επυμηγορία στο λαό, προχωρώντας σε δημοψήφισμα!

Για να ουδετεροποιήσει τις εντυπώσεις από την αυξανόμενη αντίδραση που έχει προκαλέσει η απόφασή του, θέτει σε εφαρμογή ένα σχέδιο με τρεις άξονες:

1. Να πείσει το λαό του Βιέκες να δεχθεί τη συνέχιση των ασκήσεων προσφέροντας ως αντάλλαγμα χρήματα για την ανάπτυξη της περιοχής και γη στους κατοίκους της.
2. Να επιτύχει την υποστήριξη της προεδρικής απόφασης από την πρόταση του σήμερα αντιτίθενται στην παραμονή της ναυτικής βάσης.
3. Εξαπολύει κύμα δυσφήμησης, παρενοχλήσεων και διώξεων ενάντια σε τμήματα που είναι επικεφαλής και συμμετέχουν ενεργά στην αγώνα ενάντια στη βάση.

Το σχέδιο έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή! Πρόσφατα ανακοινώθηκε η επιστροφή στο λαό του Βιέκες 110 εκτάριων γης. Ψηφίστηκε στο κοινοβούλιο προϋπολογισμός 40 εκατομμυρίων δολαρίων για το λαό του Βιέκες. Ταυτόχρονα, κατηγορούνται θρησκευτικοί ήγέτες ότι σύρουνται σε αντιαμερικάνικες ενέργειες και διώκονται τμήματα της αριστεράς και φοιτητές που αποτελούν τους πιο δραστήριους τομείς του αγώνα, καθώς και δημοσιογράφοι που τον στηρίζουν.

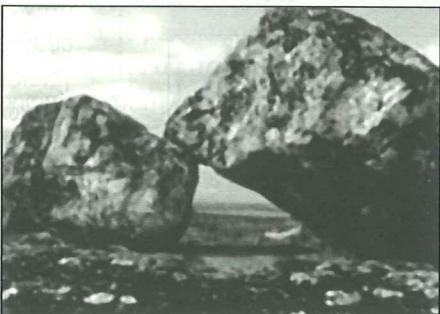
Για το κλείσιμο της ναυτικής βάσης του Βιέκες είναι σε εξέλιξη παγκόσμια καμπάνια αλληλεγγύης.

(Πηγή : BANDERA ROJA, REBELION 21/10/99)

Ενάντια στην αστυνομική θία

Περίπου τετρακόσιοι διαδηλωτές έκαναν πορεία στις 17 Φλεβάρη στην πόλη Σασκατσεουάν του Καναδά απαιτώντας την απονομή δικαιοσύνης για μια σειρά δολοφονιών ιθαγενών πολιτών (Aborigines) από την αστυνομία.

Οι ιθαγενικής καταγωγής Rodney Naistus και Lawrence Wegner βρέθηκαν νεκροί σε διάστημα λίγων ημερών ο ένας από τον άλλο, και οι δύο κοντά στο πάρκο που βρίσκεται στην άκρη της πόλης. Ο Wegner, του οποίου το πτώμα βρέθηκε στις 3 Φλεβάρη, είχε θεαθεί για τελευταία φορά κατά τη βίαιη προσαγωγή του με περιπολικό της αστυνομίας. Την επόμενη μέρα, ο επίσης ιθαγενής Darell Night κατάθεσε έγγραφο διαμαρτυρίας εναντίον δύο αστυνομικών του Σασκατούν, υποστηρίζοντας ότι τον οδήγησαν με το περιπολικό στο ίδιο πάρκο, πήραν το παλό του και τον διέταξαν να επιστρέψει στο σπίτι του με τα πόδια. (Οι χειμερινές θερμοκρασίες στην περιοχή είναι πολύ κάτω από τους 0 βαθμούς). Η αστυνομία του Σασκατούν έθεσε σε διαθεσιμότητα τους δύο αστυνομικούς που αναγνώρισε ο Night ως δράστες του περιστατικού, και στη συνέχεια ζήτησε να διεξαχθεί έρευνα από τη Βασιλική Καναδική Αστυνομία.

Στην πορεία της 17ης Φλεβάρη συμμετέχουν πολλοί φοιτητές και ιθαγενείς. Ξεκίνησε με ολονυκτία στο Ομοσπονδιακό Κολέγιο του Σασκατσεουάν (SIFC), όπου ο Wegner ήταν φοιτητής, και συνέχισε με πορεία στο αστυνομικό τμήμα.

Η Ομοσπονδία των Ινδιάνικων Λαών του Σασκατσεουάν (FSIN) ζήτησε δημόσια έρευνα υποστηρίζοντας ότι δεν πρόκειται για μεμονωμένα περιστατικά. Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Perry Bellegarde αποκάλυψε ότι έχουν κατατεθεί περισσότερα από 100 έγγραφα διαμαρτυρίας από ιθαγενείς που έχουν ζήσει παρόμοιες εμπειρίες από την αστυνομία της πόλης. Ταυτόχρονα, ήρθαν στο φως κι άλλες περιπτώσεις θανάτων Ιθαγενών στην περιοχή του Σασκατούν στις οποίες εμπλέκεται η αστυνομία, όπως η περίπτωση του Lloyd Dustyhorn, που βρέθηκε παγωμένος έξω από το σπίτι του, λίγες ώρες μετά την απελευθέρωσή του από αστυνομική κράτηση, και του Darcy Ironchild, που βρέθηκε νεκρός στο κρεβάτι του στις 19 Φλεβάρη, επίσης λίγο μετά την απελευθέρωσή του από την αστυνομία.

Ο Neil Stonechild, 17 ετών, βρέθηκε νεκρός από το κρύο, σε ένα χωράφι στην άκρη της πόλης του Σασκατούν το Νοέμβρη του 1990. Ένας δεκαεξάχρονος φίλος του ήταν ο τελευταίος που τον είδε ζωντανό στο πίσω κάθισμα ενός περιπολικού να ουρλιάζει: «Θα με σκοτώσουν! Θα με σκοτώσουν!», πέντε μέρες πριν βρεθεί το πτώμα του. Η οικογένεια του Stonechild δεν έχει πάψει από τότε να ζητάει δικαιοσύνη.

Στις 22 Φλεβάρη, ο Clem Chartier, πρόεδρος των Metis του Σασκατσεουάν, και ο Gerald Morin, πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου των Metis, ζήτησαν ανεξάρτητη δικαστική έρευνα για τα περιστατικά αυτά. Ο Phil Fontaine, αρχηγός του συνδέσμου των ιθαγενών, σε συνέντευξή του στη Star-Phoenix του Σασκατούν, είπε ότι οι ιστορίες αυτές δεν είναι παρά η κορυφή του παγόβουνου και αναμένονται μεγάλες αποκαλύψεις για την εκτεταμένη ρατσιστική δράση της αστυνομίας σε όλο τον Καναδά.

Στην οροσειρά Πεταλάν στην πολιτεία Γκερέρο του Μεξικού δεν έχουν απομείνει παρά ελάχιστες λωρίδες δέντρων από αυτό που πριν δύο δεκαετίες περίπου ήταν ένα πυκνό δάσος.

Ο Ροδόλφο Μοντιέλ, κάτοικος της περιοχής, χωρίς δική του γη, μισοαναλφάβητος και αθεράπευτα ρομαντικός, αφιερώθηκε

στην προστασία των ελάχιστων δασικών περιοχών που απέμειναν, με την εξής απλή λογική: «Χωρίς δέντρα, τα σύννεφα συνεχίζουν το δρόμο τους, οι ακτίνες του ήλιου προκαλούν περισσό-

τερη ζέστη, σαν καινούριες μπαταρίες. Χωρίς σκιά τα ποτάμια και τα ρυάκια στεγνώνουν, χωρίς νερό δεν υπάρχει συγκομιδή».

Με αυτή την ανησυχία, για χρόνια προσπάθησε επίμονα να «ξυπνήσει» και άλλους κατοίκους της περιοχής. Το 1998 προχώρησε στη συγκρότηση της Οργάνωσης Οικολόγων Αγροτών, η οποία κατόρθωσε με απεργίες και μπλόκα να ακυρώσει στην πράξη - τουλάχιστον μέχρι σήμερα - το συμβόλαιο πώλησης ξυλείας από την περιοχή, ανάμεσα σε μια μεξικανική και μια βορειοαμερικανική εταιρεία.

Ο αγώνας του τον έφερε σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των κασίκες*, των στρατιωτικών και των εταιρειών ξυλείας και στις 2/5/1999, συνελήφθη μαζί με τον συναγωνιστή του Τεοντόρο Καράσκο.

Κατηγορούνται ως αντάρτες και έμποροι ναρκωτικών.

* κασίκες (caciques): τοπικοί άρχοντες, συνήθως κομματάρχες του κυβερνητικού κόμματος PRI.

(Πηγή: Ημερήσια συνώψιση ειδήσεων FZLN - Ζαπατιστικό Μέτωπο)

ΣΧΟΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΣΙΑΠΑΣ (ESCUELAS PARA CHIAPAS)

Hεπιτροπή αλληλεγγύης από το Σαν Ντιέγκο των ΗΠΑ "ESCUELAS PARA CHIAPAS", σε συνεργασία με τις ιθαγενικές κοινότητες, διοργανώνει για το καλοκαίρι του 2000 εκπαιδευτικά καραβάνια και ομάδες για το χτίσιμο σχολείων, με πρόγραμμα εκπαιδευτικής και πολι-

τιστικής ανταλλαγής με τον μεξικάνικη κοινωνία και τις κοινότητες των ιθαγενών Μάγιας.

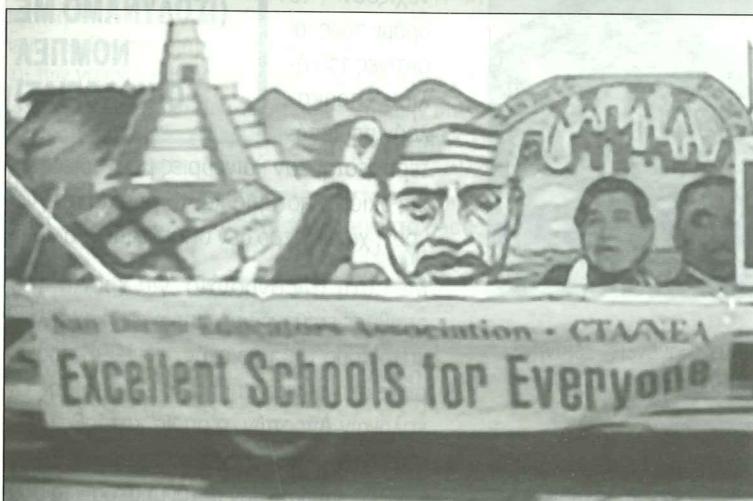
Καραβάνι 17 : 11/6 - 24/6

Καραβάνι 18 : 25/6 - 8/7

Καραβάνι 19 : 9/7 - 22/7

Καραβάνι 20 : 23/7 - 5/8

ΑΙΤΗΜΑ ΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ :

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Eκπαιδευτικοί από το Μεξικό και άλλα μέρη του κόσμου καλούνται να βοηθήσουν σε μια παραπέρα επεξεργασία του αυτόνομου εκπαιδευτικού συστήματος που εφαρμόζεται στις ιθαγενικές κοινότητες. «Οι δάσκαλοι και οι δασκάλες μας έχουν καινούριες και αποτελεσματικές ιδέες στον τομέα των μαθηματικών, των ισπανικών και της παιδαγωγικής ψυχολογίας. Είμαστε, όμως, ανοιχτοί σε κάθε ειλικρινή πρόταση-υπόδειξη», εξηγεί η Εκπαιδευτική Επιτροπή του Δευτεροβάθμιου σχολείου "1η Γενάρι" στο Οβεντίκ.

Εκτός από τα εργαστήρια (ομάδες παρουσίασης- συζήτησης) που διοργανώνονται για τα παραπάνω θέματα, γίνονται δεκτές και σύντομες γραπτές προτάσεις που μπορούν να σταλούν στα γραφεία της επιτροπής.

ESCUELAS PARA CHIAPAS, Oventic, Aguascalientes II,
ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση :

escuelasparachiapas@mexicopeace.org

ΜΕΞΙΚΟ

Kαθώς πλησιάζει ο χρόνος των προεδρικών εκλογών γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η νεοφιλελεύθερη λαϊλαπα έχει κάνει δραματικά τα αδιέξοδα της μεξικανικής κοινωνίας με την προοπτική ιδιωτικοποίησης των πάντων, αν είναι δυνατόν, και την πρόσδεση του Μεξικού στις ΗΠΑ —σήμερα παρά ποτέ ίσχυε η ρήση του παππού του Κουαουτέμοκ Κάρδενας, σημερινού δημάρχου της Πόλης του Μεξικού και υποψήφιου στις προσεχείς προεδρικές εκλογές, που ήταν κι αυτός πρόεδρος της χώρας στη δεκαετία του '30, «η δυστυχία του Μεξικού είναι ότι βρίσκεται τόσο κοντά στις ΗΠΑ!»

Ο Σεδίγιο, ο πρόεδρος που απέρχεται, θα μείνει στην ιστορία του Μεξικού σαν ο πρόεδρος της σφαγής του Ακτεάλ (Δεκέμβριος 1997 — 45 ιθαγενείς σφαγιάστηκαν από παραστρατιωτικούς με την κάλυψη των ειδικών δυνάμεων του μεξικανικού στρατού, στο Πεναλχό της Τσιάπας), ο πρόεδρος του ψέματος — αυτός που υπέγραψε τη συμφωνία του Σαν Αντρές το 1996 με τους Ζαπαΐστας, αναγνωρίζοντας στα χαρτιά το δικαίωμα αυτονομίας στους ιθαγενείς, για να κάνει τα επόμενα χρόνια ότι περνούσε από το χέρι του για να μην εφαρμοστεί η συμφωνία. Η προεδρία του και η διακυβέρνηση της χώρας από το κόμμα του, το PRI, υπήρξαν και είναι χρόνια βίας και καταπίεσης, σε μια χώρα που ακόμη και τα περίπτερα των δρόμων ελέγχονται από τις κάθε λογής μαφίες, με μεγαλύτερη μαφία την ίδια την κυβέρνηση και την ανώτερη τάξη των πολιτικών της χώρας.

PENSAR NO ES DELITO

Desmantelamiento del aparato policiaco en la UNAM

Η ΣΚΕΨΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ
Πανεπιστήμιο χωρίς αστυνομία
Διάλυση του αστυνομικού μηχανισμού στο UNAM

Ανάμεσα ΣΕ ΔΥΟ ΘΥΕΛΜΕΣ

Στο πέρασμα των χρόνων, μετά τη ζαπατιστική εξέγερση του Ιανουαρίου 1994, έγινε σαφές και κάτι άλλο: ότι απέναντι στη μεξικανική αντίδραση, η μόνη ουσιαστική απάντηση μπορεί να δοθεί από εκείνα τα στρώματα της μεξικανικής κοινώνιας που οργανώνονται και εξεγείρονται, που διεκδικούν μαζικά και δυναμικά τα στοιχειώδη δικαιώματα, κοινωνικά και πολιτικά, που τους στερούν. Οι Ζαπατίστας στην Τσιάπας ήταν η αρχή στη νέα περίοδο της αντίστασης –ας μην ξεχνάμε όμως ότι το Μεξικό είναι η χώρα με τη μεγάλη παράδοση της επανάστασης του Ζαπάτα, του Βίγια αλλά και των αμέτρητων αγροτικών-ιθαγενικών εξεγέρσεων και των άλλων τόσων ένοπλων κινημάτων. Σε άλλες πολιτείες –Γκερέρο, Οαχάκα– εμφανίστηκαν τα ένοπλα αντάρτικα του EPR, ERPI, αλλά και στις πόλεις ποικίλα κινήματα συνδικαλιστικά, με αποκορύφωμα, τον τελευταίο χρόνο, το μεγάλο φοιτητικό κίνημα στην πρωτεύουσα αλλά και σε άλλες πόλεις, που αντιτάχθηκε στις ιδιωτικοποιήσεις στο χώρο της εκπαίδευσης αλλά και την προσπάθεια κατάργησης της αυτονομίας των πανεπιστημίων.

Tο φοιτητικό κίνημα ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1999 και καθώς περνούσαν οι μήνες θύμισε τις μέρες του μεξικανικού Μάη του '68 με την τραγική κατάληξη το Σεπτέμβριο εκείνης της χρονιάς (600 νεκροί από την επίθεση του στρατού κατά των φοιτητών). Γιατί η απεργία του UNAM εξελισσόταν σε φοιτητική εξέγερση που στηριζόταν από την κοινωνία και με τη σειρά της στήριζε την πορεία της στη σύνδεσή της με άλλους εξεγερμένους του Μεξικού —οι απεργοί-φοιτητές βρέθηκαν το καλοκαίρι του '99 στην Τσιάπας για να υπερασπίσουν τις εξεγερ-

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΟΥ UNAM – ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ

σή της με άλλους εξεγερμένους του Μεξικού —οι απεργοί-φοιτητές βρέθηκαν το καλοκαίρι του '99 στην Τσιάπας για να υπερασπίσουν τις εξεγερ-

ΦΑΚΕΛΩΜΑ 80 ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΑΝ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΤΗΝ ΤΣΙΑΠΑΣ

Mετά την εξέγερση των Ζαπατίστας την 1/1/1994, η μεξικανική κυβέρνηση, κατηγορούμενη από δεκάδες ανθρωπιστικές οργανώσεις, από τις αποκαλύψεις και τις έρευνες του τύπου, έχοντας να αντιμετωπίσει μια διεθνή καμπάνια που την έθετε στον πιο ασφυκτικό κλοιό που έχει γνωρίσει η σύγχρονη ιστορία, εκτίμησε ότι τα έντυπα μέσα πληροφόρησης του Μεξικού έδειχναν ιδιαίτερη συμπάθεια στην υπόθεση των εξεγερμένων Ζαπατίστας.

Η SEDENA (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας), ανέλαβε να σχεδιάσει μια «επικοινωνιακή στρατηγική» που θα επέτρεπε να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά την προπαγάνδα του EZLN – για πρώτη φορά στην ιστορία των ένοπλων ομάδων του Μεξικού, μια αντάρτικη ομάδα πετύχαινε μια τόσο πλατιά διάδοση των απόψεών της.

Οι ειδικοί -σε θέματα επικοινωνιακής στρατηγικής- των μυστικών υπηρεσιών συγκεντρώθηκαν και εκπόνησαν το Μάρτιο του 1999 την «Επικοινωνιακή Στρατηγική του Μεξικανικού Στρατού».

Αρχισαν, λοιπόν, να συντάσσονται λεπτομερείς φάκελοι για το ποιόν και τη δράση 80 περίπου διακεκριμένων δημοσιογράφων που κάλυπταν την σύγκρουση στην Τσιάπας. Η λίστα των φακέλων αυτών δημοσιοποιήθηκε στις 17/3/2000, στην ηλεκτρονική σελίδα www.To2.com (*Periodismo bajo presión* - Δημοσιογραφία Υπό Πίεσεις). Οι φάκελοι περιείχαν ανάλυση των πολιτικών απόψεων και του δημοσιογραφικού παρελθόντος των δημοσιογράφων, οι οποίοι τελικώς έπαιρναν τον χαρακτηρισμό του θετικού, αρνητικού ή ουδέτερου.

Σύμφωνα με στοιχεία που ήρθαν στην επιφάνεια, κάποιοι δημοσιογράφοι που εργάζονταν για τα κρατικά πρακτορεία ειδήσεων *NOTIMEX* και *EXCELSIOR* έλαβαν χρήματα και στρατιωτικούς τίτλους ως αντάλλαγμα για την κάλυψη της σύγκρουσης με τρόπο θετικό για την κυβέρνηση.

Όπως ήταν φυσικό, ο εκπρόσωπος των Ενόπλων Δυνάμεων δήλωσε ότι δεν έχει κανένα σχόλιο και η SEDENA διέψευσε τα περί κατασκοπείας και ατομικών φακέλων.

(Πηγή : *EL PAIS* (Madrid)
19/3/2000 και
www.To2.com)

150.000 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΕΞΕΓΕΡΜΕΝΟΙ ΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΤΟ ΣΟΚΑΛΟ ΣΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ MANOY ΤΣΑΟ

Aπό πού βγήκε όλος αυτός ο κόσμος; Διασχίσαμε την πόλη την προηγούμενη ημέρα και δεν συναντήσαμε ούτε μια αφίσα. Πώς ενημερώθηκαν;», αναρωτιόνταν οι μουσικοί του γκρουπ μετά το τέλος της συγκλονιστικής συναυλίας, της μεγαλύτερης ροκ συναυλίας που έγινε ποτέ στο Μεξικό.

Από στόμα σε στόμα και μια υπόγεια διάδοση της είδησης και οργάνωσης των όσων θα ακολουθούσαν.

Ο Μανού Τσάο στην κεντρική πλατεία της πόλης του Μεξικού, το Σόκαλο, φορώντας άσπρο μπλουζάκι με το κόκκινο αστέρι, το μαύρο χέρι και το σήμα του EZLN, αφιερώνοντας την συναυλία στα παιδιά του δρόμου, στις οικογένειες των πολιτικών κρατουμένων, στους φοιτητές πολιτικούς κρατουμένους και στον αγώνα τους για μια ελεύθερη και δωρεάν εκπαίδευση. Πάνω από τον κόσμο υψώνονταν δύο τεράστιες σημαίες, μια του UNAM και η άλλη της CGH, της Γενικής Απεργιακής Επιτροπής.

Τραγουδώντας κομμάτια από το *Clandestino*, ακούγεται από τα μικρόφωνα η φωνή του Subcomandante Marcos και τα αιτήματα του EZLN και η τεράστια πλατεία γεμίζει υψωμένα χέρια που σχηματίζουν το σήμα της νίκης. Όταν έρχεται η σειρά του *Senor Matanza* (Ο Κύριος Σφαγέας), ο Μανού δείχνει το Προεδρικό Μέγαρο.

«Υπάρχει κάποιος εδώ που δεν θεωρείται παράνομος; Μετανάστες, φοιτητές, ιθαγενείς, αγρότες, απολυμένοι;» και αφιερώνει σε όλους το *Marijuana Boogie* του Μπομπ Μάρλεϊ.

«Ελευθερία σε όλους τους πολιτικούς κρατουμένους, ελεύθερη και δωρεάν εκπαίδευση, εκεί είναι το μέλλον» κατέληξε κλείνοντας τη συναυλία.

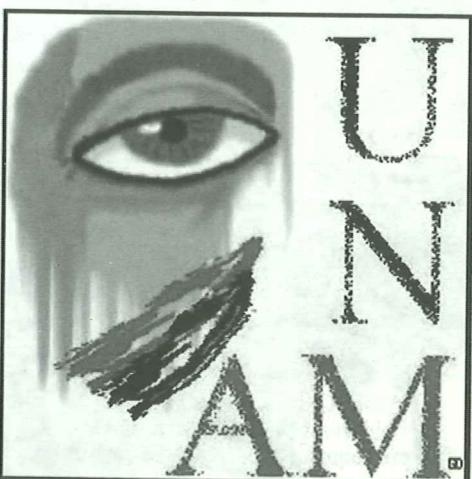
(Πηγή : LA JORNADA 2/4/2000)

μένες ιθαγενικές κοινότητες από τις επιθέσεις των παραστρατιωτικών και του ομοσπονδιακού στρατού. Οι φοιτητές είχαν από την αρχή τη δική τους ανεξάρτητη συγκρότηση: επιτροπές στις σχολές, συντονιστική απεργιακή επιτροπή, αποφάσεις μέσα από διαρκείς, επαναλαμβανόμενες συνελεύσεις. Η επιμονή των απεργών στο προφανές δίκιο του αγώνα τους ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης και την κατάργηση της αυτονομίας των πανεπιστημίων, που στρέφεται πρώτα και κύρια κατά της πρόσβασης των φτωχών λαϊκών στρωμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά και η συγκρότηση του απεργιακού κινήματος τού εξασφάλισαν μια πρωτοφανή μαζικότητα. Και επιπλέον το προστάτεψαν από τις σειρήνες του συμβιβασμού –πολλοί ήταν ακόμη και οι Μεξικανοί διανοούμενοι που συμβούλεψαν τους φοιτητές να προσέλθουν σε ένα διάλογο χωρίς όρους όπως ζητούσε η κυβέρνηση – και του έδωσαν τη δύναμη να αντισταθεί στην ανοικτή βία όταν, μετά την αντικατάσταση του πρύτανη με ένα σκληροπυρηνικό στέλεχος της κυβέρνησης, δόθηκε το πράσινο φως της επίθεσης. Ένα χρόνο ακριβώς ύστερα από το ξεκίνημα της απεργίας και τρεις μήνες μετά την επίθεση της αστυνομίας στην πανεπιστημιούπολη με χιλιους συλληφθέντες, από τους οποίους μερικές δεκάδες παραμένουν στις φυλακές και πρό-

Διάλογος με τα γουρούνια της Πρυτανείας

κείται να δικαστούν, το φοιτητικό απεργιακό κίνημα συνεχίζει. Μάλιστα στις 20 Απριλίου μια διεθνής συνάντηση αλληλεγγύης, ύστερα από πρόσκληση της απεργιακής επιτροπής, άρχισε στην πρωτεύουσα. Συμμετείχε και αντιπροσωπεία από την Ελλάδα και εκατοντάδες άλλοι από πολλές χώρες της Ευρώπης και της αμερικανικής ηπείρου. Παρά τις απειλές της κυβέρνησης, που έσπευσε με το πρόσχημα της Μεγάλης Εβδομάδας των καθολικών να κλείσει την πανεμιστημιούπολη, κάνοντας σαφή την πρόθεσή της να εμποδίσει τη διεθνή συνάντηση.

Όχι στον πουλημένο Τύπο

Να συμπληρώσουμε εδώ ότι το παράδειγμα του UNAM έχουν ήδη ακολουθήσει και άλλα αυτόνομα πανεπιστήμια σε άλλες πολιτείες του Μεξικού, μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις οι συγκρούσεις με την αστυνομία ήταν εξαιρετικά βίαιες.

O Σεδίγιο, αλλά και άλλοι, τους είχε κατηγορήσει πριν δύο χρόνια ότι ακολουθούν τακτική «κατενάτσιο» και περιμένουν τις προεδρικές εκλογές του 2000 για να υποστηρίξουν τον Κάρδενας ζητώντας φυσικά ανταποδοτικά οφέλη. Από τότε μέχρι σήμερα, οι Ζαπατίστας, αφού άντεξαν σε δύο τουλάχιστον κύματα κορύφωσης της επίθεσης εναντίον των ιθαγενικών κοινοτήτων (γιατί τα μικρότερα επεισόδια —μερικές φορές κι αυτά θανατηφόρα— είναι καθημερινή ρουτίνα), ένα από το Δεκέμβριο του '97 (σφαγή Ακτεάλ) μέχρι την Άνοιξη του '98, το δεύτερο το καλοκαίρι του '99, έκαναν συγκεκριμένες προσπάθειες για

- να δυναμώσουν την αυτοοργάνωση του εξεγερμένου πληθυσμού (υποδομή παιδείας, υγείας κ.ά. στις εξεγερμένες κοινότητες),
- να εμπεδώσουν σε πλατιά κοινωνικά στρώματα τα περιεχόμενα του αγώνα τους, του αγώνα για την αυτονομία των ιθαγενών, που τελικά συνδέεται στενά με τη γενική κατεύθυνση και τις τύχες της χώρας, ένα μέτωπο σε α-

ντινεοφιλελέύθερη κατεύθυνση (Consulta — συμβουλευτική συνέλευση και δημοψήφισμα το καλοκαίρι του '99, με μαζική συμμετοχή από όλο το Μεξικό),

- να οργανώσουν παρεμβάσεις σε μεγάλα ζητήματα όπως το εκπαιδευτικό ή η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (το καλοκαίρι του '99 οργανώθηκαν δύο συναντήσεις με αυτά τα θέματα και η συμμετοχή παραγόντων από τους αντίστοιχους χώρους ήταν μεγάλη).

Με τέτοια τακτική, που ίσως δεν φαντάζει θεαματική, οι Ζαπατίστας «ριζώνουν» για τα καλά όχι μόνο στην Τσιάπας αλλά σε όλη τη μεξικανική κοινωνία. Δεν είναι τυχαίο ότι οι απεργοί φοιτητές ενώθηκαν μαζί τους το περασμένο καλοκαίρι για να υπερασπίσουν τις ιθαγενικές κοινότητες. Όμως, και η στήριξη των Ζαπατίστας προς το φοιτητικό απεργιακό κίνημα ήταν σημαντική. Ο Μάρκος έγραψε μερικά δυνατά κείμενα στηλιτεύοντας όσους συμβούλευαν τους φοιτητές να υποχωρήσουν, και η συμμετοχή των μελών του FZLN (Ζαπατιστικό Μέτωπο για την Εθνική Απελευθέρωση) στην απεργία και στη διοργάνωση συγκεντρώσεων και διαδηλώσεων αλληλεγγύης στην πρωτεύουσα και άλλες πόλεις ήταν μαζική και ενεργητική.

Με αυτά τα δεδομένα και τις προεδρικές εκλογές στον ορίζοντα, είναι αναπόφευκτη η παρακάτω σκέψη: Αν μέχρι σήμερα η ζαπατιστική εξέγερση έχει χαρακτηρισθεί ως η πρώτη επανάσταση του 21ου αιώνα, στο μέλλον θα πρέπει να δείξει αν με την τακτική της μπορεί να διαμορφώσει μια καινούρια, πειστική, εναλλακτική πολιτική πρόταση για τη μεξικανική κοινωνία.

A.Ξ.

Εκλογές στο Περού

Προεκλογικό ανέκδοτο στο Περού: Σε μια βάρκα βρίσκονται ο Φουχιμόρι και ο Μοντεσίνος (ο διαβόητος αρχηγός των μυστικών υπηρεσιών, πράκτορας της CIA, υπεύθυνος για τη σφαγή στην πρεσβεία της Ιαπωνίας και χρεωμένος με αμέτρητα άλλα εγκλήματα). Η βάρκα βουλιάζει. Ποιος θα σωθεί;

Η απάντηση στο τέλος του κειμένου...

Τελικά οι προεδρικές εκλογές στο Περού θα κριθούν σε δεύτερο γύρο, αφού κανένας υποψήφιος δεν κατάφερε να συγκεντρώσει το 50% των ψήφων. Σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα, ο Αλμπέρτο Φουχιμόρι πάιρεν το 49,84% και ο κυριότερος αντίπαλός του Αλεχάντρο Τολέδο 40,31%.

Ο Φουχιμόρι, σύμφωνα με το Σύνταγμα του Περού, δεν είχε το δικαίωμα να είναι ξανά υποψήφιος. Για να μην παραβιάσει λοιπόν το Σύνταγμα, το άλλαξε. Το Συνταγματικό Δικαστήριο έκρινε τη διαδικασία παράνομη. Ο Φουχιμόρι, για να μην παραβιάσει τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το αντικατέστησε με άλλο. Οι υποψηφιότητες των επίδιοχων προέδρων έπρεπε να κατατεθούν συνυπογραφόμενες από ένα συγκεκριμένο αριθμό πολιτών. Αποδείχθηκε ότι πολλές από τις υπογραφές υπέρ του Φουχιμόρι ήταν πλαστές. Ο Φουχιμόρι απάντησε πως το ζήτημα ήταν ήσονος σημασίας.

Στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, ο Φουχιμόρι κινητοποίησε ολόκληρο τον κρατικό μηχανισμό υπέρ του, ενώ τα κρατικά M.M.E. εξαπέλυσαν έναν «βρόμικο πόλεμο» κατά του Τολέδο (αποκαλύψεις για νόθα παιδία κ.λπ.). Να σημειωθεί ότι η προεκλογική καμπάνια του Φουχιμόρι κόστισε τεράστια ποσά. Και βεβαίως υπήρχε η σύσσωμη (και σχεδόν κραυγαλέα) υποστήριξη εκ μέρους του στρατού, ενώ η εκλογική επιτροπή δεν διασφάλιζε με κανένα τρόπο αδιάβλητες εκλογές (ακόμα και το σύστημα καταμέτρησης ήταν διάτρητο, όπως αποδείχθηκε στη συνέχεια. Οι ψήφοι του Φουχιμόρι αυξάνονταν όταν ... έκλειναν τα κομπιούτερ).

Όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι ο δικτάτορας δεν έχει υποστήριξη από μερίδα του κόσμου. Το σκληρό νεοφιλελεύθερο μοντέλο που έχει εφαρμόσει έχει οδηγήσει στη σταθεροποίηση των μακροοικονομικών δεικτών – π.χ., ο πληθωρισμός έχει πέσει στο 3,5% (ακόμα μία χώρα όπου οι δείκτες ευημερούν... Βέβαια, το γεγονός ότι το 45% του λαού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας ή ότι η υποαπασχόληση φθάνει το 60% δεν αξιολογείται από τους δείκτες που μετρούν οι διεθνείς οργανισμούς) – αλλά, από την άλλη πλευρά, το μόνο που κατάφερε ήταν να ανοίξει την φαλίδα και να αυξήσει τις πολώσεις μέσα στην περουβιανή κοινωνία, γεγονός που έχει επιταθεί από το σκληρό κατασταλτικό μοντέλο που έχει εφαρμόσει αυτό το αιματοβαμμένο καθεστώς και τα καίρια πλήγματα που έχει επιφέρει στις αντάρτικες οργανώσεις. Σημαντικός παράγοντας είναι οι πελατειακές σχέσεις που έχουν διαβρώσει σε μεγάλο βαθμό τον κοινωνικό ιστό, αλλά και την ελεύθερη έκφραση των πολιτών. Το Πρόγραμμα Διατροφικής Βοήθειας (πρόγραμμα χορήγησης τροφίμων από «λαϊκές καντίνες») χρησιμοποιήθηκε ως ανοιχτός εκβιασμός, αφού στις καντίνες αυτές απαγορεύθηκε ακόμα και η είσοδος άλλων υποψηφίων, ενώ έκλεισαν κάποιες που αρνήθηκαν να μετατραπούν σε προεκλογικά κέντρα του Φουχιμόρι.

Έτσι, ο διαβόητος «εκλεγμένος δικτάτορας» κατέβηκε στις εκλογές καλά «εξοπλισμένος»: στρα-

τός και αστυνομία, μηχανισμοί νοθείας, βία, εκβιασμοί και εξαγορές... Απέναντί του είχε δύο εχθρούς: την αντιπολίτευση και ... (παραδόξως;) τις πιέσεις από το εξωτερικό (Η.Π.Α., Ε.Ε. κ.λπ.). Το τελευταίο μπορεί να εξηγήθει εύκολα. Άλλα πρέπει πρώτα να μιλήσουμε για την αντιπολίτευση.

Η αντιπολίτευση

Οι περισσότεροι υποψήφιοι αποδείχθηκαν... αμελητέοι: δεν κατάφεραν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους ούτε σε επίπεδο θέσεων ούτε σε επίπεδο εκλογικής καταγραφής.

Από την κατάληψη της ιαπωνικής πρεσβείας στη Λίμα από τους Τουπάκ Αμάρου

Η «έκπληξη» των εκλογών ήταν ο Αλεχάντρο Τολέδο. Παιδί φτωχής οικογένειας με 16 παιδιά, από τα οποία τα 6 πέθαναν από τη φτώχεια, γεννημένος το 1956, ο «μιγάς» (cholo) (όπως αποκαλείται λόγω της ιθαγενικής καταγωγής του) κατάφερε να πάρει μια υποτροφία για πανεπιστήμιο των Η.Π.Α., όπου σπούδασε οικονομολόγος. Η καριέρα του είχε ανοίξει: ακριβοπληρωμένος υπάλληλος στα Ηνωμένα Έθνη και στην Παγκόσμια Τράπεζα, κατόπιν σύμβουλος στο Υπουργείο Εργασίας του Περού. Ο Τολέδο έχει κάνει σαφές ότι αν εκλεγεί δεν θα παρεκκλίνει από το νεοφιλελεύθερο μοντέλο - απλώς θα το εφαρμόσει με λιγότερη βία και λιγότερους νεκρούς από τον Φουχιμόρι. «Θα ήθελα να πω ότι εγώ θα ξίσω πάνω στις επιτεύξεις του προέδρου Φουχιμόρι», λέει στην κολομβιανή εφημερίδα *El Tiempo*, για να συνεχίσει: «Έιμαι ένας οικονομολόγος που σέβεται τη δημοσιονομική και νομισματική πειθαρχία». Σύμφωνα με το *Newsweek*, ο Τολέδο θα εφαρμόσει πιστά οικονομικές πολιτικές προσανατολισμένες στην αγορά, ενώ θα συνεχίσει τη στρατιωτική επίθεση ενάντια στο Φωτεινό Μονοπάτι.

Η αριστερή εναλλακτική πρόταση ήταν ουσιαστικά απούσα στις εκλογές. Ενδεικτικά, το MRTA (Tupac Amaru) εξέδωσε ανακοίνωση που καλεί τον κόσμο να ψηφίσει «άκυρο διαμαρτυρίας», λέγοντας ότι «το νεοφιλελεύθερο μοντέλο θα συνεχίσει να εφαρμόζεται, με αποτέλεσμα μια ενδεχόμενη κυβερνητική αλλαγή να σημαίνει φουχιμορισμό χωρίς Φουχιμόρι».

Οι διεθνείς πιέσεις

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές γιατί ο Τολέδο κρίθηκε προτιμητέος σε σχέση με το «καμένο χαρτί», τον κραυγαλέο δικτάτορα. Αν κάτι μπορεί να γίνει ήσυχα, γιατί να γίνεται με φασαρία; Έτσι, το Κογκρέσο και η κυβέρνηση των Η.Π.Α., η Ε.Ε., διάφορες προσωπικότητες (π.χ. ο Βάργκας Γιόσα), διάφορα ιδρύματα (π.χ. Ίδρυμα Κάρτερ), διεθνείς οργανισμοί (π.χ. ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών), σημαντικότατο μέρος του κεφαλαίου, άρχισαν να πιέζουν τον Φουχιμόρι για ελεύθερες εκλογές, απειλώντας ακόμα και με διεθνή απομόνωση του Περού, σε περίπτωση που η νοθεία έφερνε τον δικτάτορα να εκλέγεται από τον πρώτο γύρο. Το γεγονός ότι οι πιέσεις αυτές συ-

νέπιπταν με τη βούληση της συντριπτικής πλειοψηφίας του περουβιανού λαού, δεν ακυρώνει προφανώς τον κίνδυνο που υποδηλώνουν - αν βέβαια η παραπάνω εξήγηση είναι έγκυρη, αν δηλαδή οι προαναφερθέντες φορείς και άτομα δεν έχουν μετατραπεί ξαφνικά (και για κάποιους λόγους όχι πολύ σαφείς στον γράφοντα) σε ανιδιοτελείς εχθρούς του καθεστώτος Φουχιμόρι, το οποίο κάποιοι από τους παραπάνω είχαν στηρίξει σε παλιότερες εποχές.

Ο δεύτερος γύρος

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, η ημερομηνία του δεύτερου γύρου δεν έχει οριστεί ακόμα - πάντως αναμένεται να είναι γύρω στον Ιούνιο. Οι περισσότεροι από τους ηττημένους υποψήφιους έχουν ήδη εκδηλώσει την υποστήριξή τους προς τον Τολέδο.

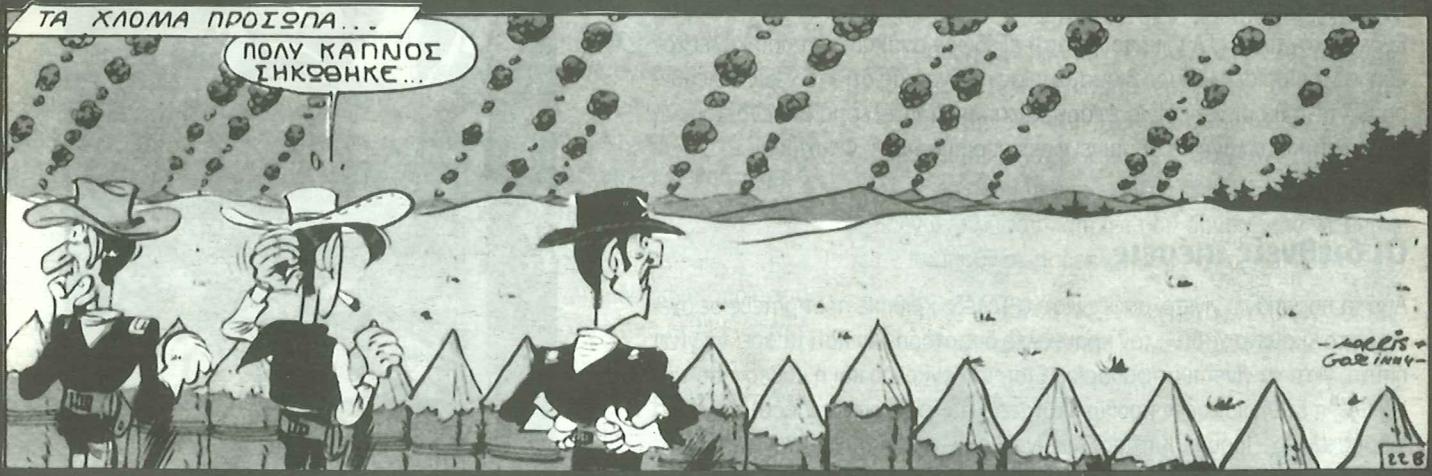
Τα ερωτήματα είναι αν ο Φουχιμόρι και ο στρατός θα επιτρέψουν την ελεύθερη εκλογική καταγραφή και -σε περίπτωση που δεν γίνει αυτό- αν η καθ' οιονδήποτε τρόπο νόθευση του εκλογικού αποτελέσματος θα γίνει σε συμφωνία ή σε αντίθεση με διάφορους παράγοντες εκτός ή εντός συνόρων. Οι πιθανότητες πάντως να νικήσει ο Φουχιμόρι σε ελεύθερες εκλογές είναι μάλλον ανύπαρκτες...

- Ποιος λοιπόν θα σωθεί αν βουλιάξει η βάρκα με τον Φουχιμόρι και τον Μοντεσίνο;

- Το Περού...

K.A.

Τιμή: 300 δρχ.